

ISSN 1392-4753

PRIMITAS

Ivykiai:

***Pagerbtas šaulių
ideologo atminimas***

***Kasmetinės Lietuvos
šaulių sąjungos
šaudymo varžybos***

Tema:

***Ar iš tiesų si vis
pacis para bellum?***

Tautiškumo dinamika

PRENUMERATA 2017-iems METAMS

PRENUMERATA METAMS – 8 €

Kanadoje ir JAV – 50 \$, ES šalyse – 30 €.

Žurnalą galima užsisakyti:

- „Trimito“ redakcijoje;
- kiekvienos rinktinės štabe (kuopoje);
- Lietuvos pašto skyriuose*.

Galima prenumeruoti ir elektroninę žurnalo versiją**.

* Užsakymo indeksas 5291, kaina 8 €. Lietuvos pašto skyriuose prenumerata į užsienį nepriimama.

** Pasirinkus prenumeruoti žurnalo el. versiją prašome pervesti pinigus į „Trimito“ sąskaitą banke LT14 7180 9000 0060 6626 ir informuoti redakciją el. p. redakcija@sauliusajunga.lt

LIETUVOS ŠAULIŲ ŽURNALAS

TRIMITAS

2016 m. Nr. 5 (1308)

Leidžiamas nuo 1920 m. birželio / Atkurtas 1990 m. liepą.

Išėina kas antrą mėnesį

Tiražas 1000 egz.

Mieli „Trimito“ skaitytojai,

nors jau įpusėjęs ruduo nebelepina šiluma ir gražiais orais, džiugu, kad šaulių aktyvumas nemažėja. Šiame numeryje akivaizdus to pavyzdys yra šauliai, dalyvaujantys Trakinių partizanų sąskrydyje, šaudymo varžybose, minėjimuose bei pratybose. Jaunieji šauliai nė kiek nenusileidžia ir aktyviai dalyvauja Lietuvos šaulių sąjungos veikloje ne tik vasaros atostogų metu, bet ir prasidėjus mokslo metams. Visai nesvarbu, koks oras už lango, šauliams svarbiausia pasiryžimas ir noras tobulėti, mokytis bei bendrauti. Šiame numeryje kviečiame pasižvalgyti po šauliško gyvenimo horizontus ir, žinoma, nepamiršti svarbių Lietuvos šaulių sąjungai datų bei asmenybių.

Maloniai kviečiu pasvarstyti apie tautiškumą ir tautos dvasią, kurios neapčiuopiame, bet kiekvienas jaučiame esant. O galbūt jums įdomiau padiskutuoti apie savignyos prasmę, pilietinę gynybą ar civilinę saugą? Mintimis ir įžvalgomis šiomis temomis dalinasi „Trimito“ redakcija. Mūsų stiprybė vienybėje – nepamirškime to ir tinkamoms aplinkybėms susiklosčius deklaruokime tai aiškiai bei raiškiai.

Malonaus skaitymo.

Nuoširdžiai

Dovilė Rusteikienė,

„Trimito“ redaktorė

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Projektą „Žmogaus ir tautos laisvė – kelias link tikrųjų vertybių“

(straipsniai: „Pagerbtas šaulių ideologo atminimas“, „Ar iš tiesų si vis pacis para bellum?“, „Tautiškumo dinamika“, „Be active“ – Europos sporto savaitė ir LŠS rinktinėse“, „Generolą Leoną Radus-Zenkavičių prisimenant“) remia Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas.

2016 m. skirta 8 tūkst. eurų.

ŠIAME NUMERYJE:

ĮVYKIAI

Partizaniškas laisvės piknikas Trakiniuose	2
Pagerbtas šaulių ideologo atminimas	4
Kasmetinės Lietuvos šaulių sąjungos šaudymo varžybos	6

TEMA

Ar iš tiesų si vis pacis para bellum?	8
Tautiškumo dinamika	11

JAUNIEJI ŠAULIAI

Tvarkymo talka rezistencinio pasipriešinimo atminimo vietose	14
Tikėjimo žygis Dievo motinos garbei	16
Krašto apsaugos diena paminėta kartu su mokiniais	17
„Be active“ – Europos sporto savaitė ir LŠS rinktinėse	18
Mindaugėnai pratybose „Rudens griausmas 2016“ drebinio žemę	20

KAS KUR KADA

SAJA – ŠVIESTIS IR ŠVIESTI

Studentų korporacijos: nuo nationes iki corps	24
---	----

ATMINTIS

Generolą Leoną Radus-Zenkavičių prisimenant	28
Šaulių sąjungos kūrėjas ir jo pavardės problema	30

GINKLAS

Pistoletas – dalykas rimtas	32
-----------------------------	----

TRIMITAS REKOMENDUOJA

34

REDAKCIJA

Redaktorė Dovilė Rusteikienė, kalbos redaktorė Eglė Vėbrautė, korespondentas Valdas Kilpys, dizaineris-maketuotojas Ignas Gaizauskas.

Redakcijos kolegija: ats. plk. lt. Liudas Gumbinas (LŠS vadas), Ernestas Lukoševičius (LŠS išeivijos šaulys), Gediminas Jankus (Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys), Jonas Godiauskas (LŠS Centro valdybos narys, Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šaulys), Mindaugas Nefas (LŠS Centro valdybos, „Saja“ narys, Plk. P. Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės šaulys), Leonas Stonkus (LŠS Centro valdybos, Vakarų (Jūros) šaulių 3-osios rinktinės šaulys), Kęstutis Vaitonis (Centro valdybos narys, Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės šaulys).

I, II, III ir IV-tame viršeliuose Valdo Kilpio nuotraukos.

Adresas: Laisvės al. 34, LT-44240 Kaunas, Lietuva. Tel.: + 370 615 27315, el. p. redakcija@sauliusajunga.lt • facebook.com/trimitas.lt
Leidėjas: Lietuvos šaulių sąjunga • www.sauliusajunga.lt • facebook.com/sauliusajunga.lt

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių nuomone. Rankraščiai negrąžinami ir nerecenzuojami. Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuę. Spausdino UAB „Judex spauda“, Europos pr. 96C, LT-46351 Kaunas.

Atstovai užsienyje:
LŠS išeivijoje (JAV) J. R. Butkus • Toronto (Kanada) V. Pūtvio kuopos vadas V. Pečiulis
Facebook: „Lietuvos Šaulių Sąjunga Išeivijoje – Centro valdyba“

© „Trimitas“, 2016
Leidinio indeksas 5291.
ISSN 1392-4753
Tiražas 1000 egz.

PARTIZANIŠKAS LAISVĖS PIKNIKAS TRAKINIUOSE

Norbertas Černiauskas | Nuotraukos iš Sajos archyvo

Nėra lengva rašyti apie idėją ir renginį, prie kurio(s) įgyvendinimo esi prikišęs nemažai laiko, nagų ir pastangų. 2010 m. iš studentiško „pogrindžio“ išlindusios „Trakinių partizanų“ iniciatyvos įgyvendinimas iš manęs, Mindaugo Nefo ir kitų bičiulių organizatorių, ypač šaulių studentų korporacijos „SAJOS“, kiekvienais metais atima kone po mėnesį bėgamųjų metų laiko. Po „Trakinių partizanų“ vėliava slepiasi ne tik kasmetinis rugsėjo pirmojo šeštadienio festivalis, bet ir nuo 2013 m. ankstyvą pavasarį Vilniaus universitete organizuojama akademinė diena, mokslinė konferencija. Pastaroji sutelkta į akademinis pranešimus, diskusijas ir naujas idėjas, kurios leidžia Lietuvos partizanų karą (1944–1953) bei artimas praeities bei nūdienos temas permąstyti naujomis kryptimis.

Taigi, kokias idėjas ir gerąsias naujienas „Trakinių partizanai“ geba paskleisti per dvi metų dienas? Pirmiausia – organizatoriai rengdami atskirų renginių konceptus nedviprasmiškai pabrėžia, kad kalbėjimas apie patriotizmą gali būti atviras ir įdomus, kad tai nėra nekintanti praeities ir saujelės marginalų bei radikalų „Lietuva-lietuviams“ uzurpuota tema. Antrąsias

– bet koks minėjimas, skirtas laisvės kovotojams atminti, nebūtinai turi būti nuobodžiais lozungais apkašytas, ašaromis, pagrūmojimais ir kančios grimasomis paryškintas renginys (būdami jaunaisiais šauliais tokius renginius vadindavome „aš prie kryžiaus ir kryžius šalia manęs“).

Trečiausia – naujų idėjų kėlimas, kritiški žvilgsniai ir galbūt netikėti, netiesmuki priėjimai prie istorinių bei nūdienos aktualijų yra geriausi pilietiniai vitaminai, daug geresni nei kad aklos „patriotizmas vardan patriotizmo“ injekcijos.

O dabar šiek tiek apie šių metų renginį, į kurį nuo plakatų *abbey road* stiliumi pakvietė šauliai korporantai. Tradiciškai Anykščių rajone, Trakinių kaime, rugsėjo 3 d. perbridę Virintos upę ant improvizuotų suolų, sėdmaišių ar tiesiog pievos vėl susirinko apie 300–400 dalyvių iš visos Lietuvos. Šie metai be įprastai iš Anykščių, Utenos ir visos Lietuvos atvykusių šaulių būrio, karių

savanorių, studentų, vietos bendruomenių atstovų, valstybininkų bei kitų svečių išsiskyrė tuo, kad renginys dar labiau pajaunėjo. Augantį ir su tėvais atvykusių vaikų skaičių paliudijo ne tik jiems iš anksto renginio programoje numatytų veiklų skaičius (partizaniškas vaikų darželis ir grafikos dirbtuvės), bet ir jaunųjų partizanų šėlionių neatlaikęs pripučiamas batutas (bus tų batutų!). Smagi atjaunėjusi publika kaip visuo-met derėjo su mūsų renginio ir valstybės veteranais – politiniais kalniais bei tremtiniais, kurie kaip ir kasmet buvo aktyviausi visų programų dalyviai.

Šių metų „Trakinių partizanų“ festivalio programa buvo sulipdyta ant tradicinio formato: vienas kitą keičiančių pokalbių, diskusijų, paskaitų, koncertų, KASP ir karo rekonstruktorių pasirodymų, šaulių virtuvės šefų pagamintos košės ragavimo, veikiančių knygynėlių, minėto vaikų darželio, ginklų ir net Sąjūdžio laikus menančios plakatų parodos. Svarbiausia, kad visa tai apjungė betarpiškas susirinkusiųjų tarpusavio bendravimas ir diskusijos, kurių nesutrikdė net kelis kartus apsilankęs lietus. Ką šiomet išgirdome? Renginio viešnia dr. Nerija Putinaitė pažvelgė į sovie-

tmetį kitu kampu ir atskleidė ne vieną šiandienos gyvenimo kertę, kurioje vis dar slepiasi *homo sovieticus* sutvėrimai (pavyzdžiui, apolitiškumas, biurokratija, negebėjimas adekvačiai vertinti situacijos). Daugeliui buvo netikėti filosofės pateikti sovietų proteguoti liaudiškos kultūros pakaitalai slopinant lietuvių religinę (krikščionišką) savimonę bei buvusios valstybės atmintį. Diskusijos apie šiandieninę Ukrainą dalyviai (Kęstutis Kilinskas, Alminas Sinevičius, Vytautas Bruveris, Gediminas Šerkšnys) pastebėjo, kad pastarajai sunkiausias metas buvęs ne tik prieš dvejus metus (vykstant intensyviems karo veiksams), bet ir dabar, kada reikia realiomis reformomis išjudinti ketvirtį amžiaus stagnavusią didžiausią Europos valstybę bei išlaikyti gyventojų tikėjimą ateitimi. Septynių ekspedicijų į Sibirą dalyvis ir vadovas Arnoldas Fokas beveik per dešimtmetį susikaupusius įspūdžius pateikė ne schematiškai atpasakodamas atskirų ekspedicijų eigą, bet per Sibire sutiktų žmonių istorijas.

Diskusijas ir pokalbius papildė grupės „Obelija“ ir bardo Aido Giniočio koncertai, karo rekonstruktorių klubo „Grena-

dierius“ surengtas tarpukario Lietuvos kavalerijos madų (uniformų) šou ir 1941 m. sukilimo rekonstrukcija.

Visi išvardinti ir neišvardinti programos akcentai dar neatskleidžia išskirtinės renginio dvasios. Renginys tik gerai išlieta forma, kuriai turinį suteikia ne kas kitas, o „Trakinių partizanų“ festivalio dalyviai. Šypsenomis pasidalinę, atviri ir imlūs, mąstantys ir kritiški, gebantys mylėti save, aplinkinius ir savo šalį... – argi ne tokie draugai susibūrę Lietuvos piliečiai yra ne puikiausias matmuo pagerbiant Trakiniuose 1945 m. žuvusius Aro būrio kovotojus ir ilgai lauktas rezultatas, dėl kurio šie partizanai kovojo.(?)

PAGERBTAS ŠAULIŲ IDEOLOGO ATMINIMAS

„Kažin ką galvotų Vlasas Putvinskis dabar mus regėdamas stovinčius čia, Kauno karo muziejaus sodelyje?“

Valdas Kilpys | Nuotraukos Valdo Kilpio ir Romo Dunausko

„Šita diena pasiliks svarbi kiekvienam šauliui, kaip atmintis pagerbti tam, kurs padėjo Šaulių Sąjungos kertinį akmenį. Didelės idėjos nemiršta. Jos gyvena amžinai. Dažnai statoma imperatoriams, karaliams ir kitiems žmonėms, paminklai. Jų vardais pavadinama gatvės, rūmai, miestai. Bet jei jie nesukūrė nepaliko didelių idėjų, jų vardus vis tiek aptraukia užmiršimo rankai.“

1931 m. kovo 5 d. „Trimitas“, iš straipsnio, skirto Vladui Putvinskiui atminti.

Praeities įpareigoti

2016 m. spalio 6-ąją sukanka 143 m. kaip gimė šaulių idėjinis vadas Vladas Putvinskis. Būtent šio žmogaus idėjos tapo pagrindu vystyti ir bręsti mūsų organizacijai. Nenuostabu, kad iš Šiaulių krašto kilusio Šaulių sąjungos įkūrėjo ir ideologo Vlado Putvinskio atminimas iškiliausiai buvo pagerbtas būtent šiame krašte.

Istoriškai Šiaulių krašto šauliai iki veiklos uždraudimo 1940 m. gyveno aktyviai, stiprino karinį pasirengimą, ugdė tautinę sąmonę. Ypač rinktinės veikla išsiplėtė 1926-aisiais, kai rinktinei pradėjo vadovauti kpt. Jonas Kurpis. Tada rinktinę sudarė 47 būriai. Šauliai rengdavo labdaros vakarus su loterijomis, vaikams organizuodavo įvairias šventes.

organizacijos ideologo ir įkūrėjo kapo. Suvienyti bendros idėjos nemažai šaulių atvyko iš įvairių Lietuvos kampelių. Renginyje taip pat dalyvavo ir Kelmės rajono vadovai.

Pasak klubo vadovo Stasio Ignatavičiaus, prieš 97 m. šio išklaus žmogaus įkurtas šauliškumo laužas neužgeso net per okupacijos metus ir liepsnoja iki šiol: „1989-aisiais metais drauge su Algimantu Rageliu, kitu Šaulių sąjungos atkūrėju, prie V. Putvinskio kapo prisiekėme Lietuvai kaip šauliai“, – dalijosi prisiminimais vienas iš LŠS atkūrėjų.

Nuo 1935-ųjų Šiaulių krašto šaulių rinktinei vadovavo plk. lt. Jonas Vėgelis. Tuo metu daliniuose buvo 12 šaulių chorų, 14 dūdų orkestrų, 7 šaulių namai ir 32 bibliotekos. Dabar Šiaulių krašto šaulių rinktinės veiklą tęsia apskrities gen. Povilo Plechavičiaus 6-oji šaulių rinktinė, kurios šauliai aktyviai padėjo organizuoti šių metų minėjimo renginius.

Šauliškumo laužas negęsta

Spalio 6-ąją Vlado Putvinskio klubas pakvietė šaulius rinktis Kelmėje, prie

Šventėje dalyvavęs LŠS įkūrėjo provai-kaitis Stasys Pūtvis nuoširdžiai dėkojo šauliams už prosenelių atminties saugojimą ir puoselėjimą. Didžio vyro atminimas buvo pagerbtas tylos minute, prie kapo uždegtos žvakės.

Vlado Putvinskio gimtadienis Šaukėnų gimnazijoje

Kitą dieną dar vienas renginys vyko Šaukėnų (Kelmės raj.) Vlado Putvinskio-Pūtvio gimnazijoje. Pasak gen. Povilo Plechavičiaus 6-osios šaulių

rinktinių vado Sauliaus Burškio, pradinis sumanymas buvo šventę surengti šaulių ideologui priklausiusio dvaro teritorijoje, tačiau tądien be sustojimo pliaupęs lietus planus pakoregavo. Į gimnazijos salę sugužėjo didelis būrys gimnazistų, šaulių ir net keli Putvinskių giminės atstovai.

Moksleiviai skaitė Vlado Putvinskio laiškų ištraukas, o uniformuoti jaunieji šauliai perskaitė bene svarbiausią šauliui „dekalogą“ – Šaulio įstatų, kuriuos sukūrė pirmasis vadas. Žymios giminės atstovė, šiuo metu misionieriaujanti Kryme, Birutė Gučaitė pasakojo apie unikalias vaikystės patirtis, o Šaukėnų kultūros ir amatų centro atstovė Sofija Blažienė deklamavo „Odę Putvinskiui“.

Kita renginio dalis buvo gerokai dinamiškesnė. Šiauliškiai parodė įspūdingą įkaitų vadavimo operaciją, kurios metu buvo leidžiamasi virvėmis nuo stogo, sproginėjo užtaisai ir tikrai netrūko veiksmo. Susirinkusieji buvo vaišiniai šauliška koše ir arbata.

Minėjimas Karo muziejaus kiemelyje

Kiekvienam žinomas mūsų ideologo biustas, kuris stovi Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje Kaune. Netoliese įsikūrusio LŠS štabo darbuotojai taip pat pagerbė pirmojo vado atminimą padėdami prie biusto gėlių ir uždegdami žvakeles.

„Kažin, ką galvotų Vlasas Putvinskis dabar mus regėdamas stovinčius čia, Kauno karo muziejaus sodelyje?“ – retoriškai klausė dabartinis LŠS vadas ats. plk. lt. Liudas Gumbinas.

KASMETINĖS LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS ŠAUDYMO VARŽYBOS

Valdas Kilpys | Nuotraukos Valdo Kilpio

Gražų rudenišką spalio 15-osios rytą šauliai iš visos Lietuvos rinkosi į Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos šaudyklą, kuri įsikūrusi netoli Karmėlavos, Kauno apylinkėse. Tą dieną vyko kasmetinės Lietuvos šaulių sąjungos šaudymo varžybos. Pastarosios kasmet organizuojamos skirtingose Lietuvos vietose, todėl susirinkusieji turi galimybę išbandyti akies taiklumą vis kitoje šaudykloje.

LŠS vado ats. plk. ltn. Liudo Gumbino teigimu, džiugu, kad šios varžybos tapo tradicinėmis ir labai svarbu, kad jų metu šauliai turi galimybę pabendrauti, dalintis patirtimi. Šiemet dalyviai varžybose naudojo bazinius šaulių ginklus: pistoletą Glock 17 ir automatinį šautuvą AK 4MT. Pasak neseniai prie LŠS štabo „komandos“ prisijungusio vyr. mokymo specialisto (instruktoriaus) Virgilijaus Milišausko, tokios varžybos yra puiki proga identifikuoti dabartinę situaciją šaudybos srityje. Planuojama šios srities žinias aiškiai struktūruoti parengiant programas, pagal kurias šauliai mokysis ir tobulins ginklų valdymo įgūdžius.

Kiekvienas varžybų dalyvis turėjo pataikyti į krūtinės taikinį, pastatytą 100 m atstumu, keisdamas šaudymo padėtis. Šaudant pistoletu šaudymo padėtys keičiamos nebuvo, tačiau turėdami limituotą laiką šauliai turėjo keisti dėtuves ir surinkti didžiausią taškų skaičių. Susumavus rezultatus paaiškėjo, kad taikliausi šiemet yra Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės šauliai (748 taškai), kuriems ir atiteko pereinamoji vado taurė. Antrieji liko vilniškiai – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės šauliai (740 taškų), o trečiąją vietą iškovojo LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės šauliai (565 taškų). Asmeninėje įskaitoje tarp moterų nugalėjo Tatjana Ramonienė (181 taškai), o Arūnas Skupas (216 taškai) tapo taikliausiu šių varžybų stipriosios lyties atstovu. Abu šauliai iš Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės.

AR IŠ TIESŲ SI VIS PACIS PARA BELLŪM?

Valdas Kilpys | Nuotraukos Valdo Kilpio

Būtų keista, jei kas nors iš „Trimito“ skaitytojų nežinotų šio lotyniško posakio reikšmės. Tačiau dėl viso pikto primename Antikos išmintį: „Jei nori taikos – ruoškis karui“. Apmaudu, kad per pastaruosius daugiau nei 2000 m. ši sentencija neprarado aktualumo. Veikiau priešingai, dabartiniu laikotarpiu ji skamba beveik kaip ultimatyvi tiesa: ruoškimės, nes kaip Šv. Rašte parašyta, nežinome nei dienos, nei valandos (Mt. 25, 1–13).

Pradėkime nuo esmių esmės – LR Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo. Nes dabarties pasaulyje tikrasis teisinis ir propagandinis „apipavidalinimas“ senokai tapo svarbesniu už realius veiksmus. Būtent dėl to teisės nuostatų žinojimas prieš išeinant į kovos kelią yra svarbus. Gal net svarbiausias, nes visada ateina metas, kai tenka atsakyti už savo veiksmus pagal teisinės nuostatas.

Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai teisinį pagrindą sudaro Lietuvos Respublikos Konstitucija, Nacionalinio saugumo pagrindų ir minėtas Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymai. Būtent juose (ir tarptautiniuose susitarimuose) įtvirtinama neatimama kiekvienos valsty-

bės teisė į individualią ar kolektyvinę savigną nuo ginkluoto užpuolimo.

„Svarbiausia yra suvokti, kokios reikšmingos yra valstybės atliekamos funkcijos nežiūrint to, kad kartais visa tai atrodo netobula ir net atgrasu.“

Grįžtant prie realių apsisprendimo galimybių, atėjus „dienai X“, tai jų yra lygiai trys (kalbame apie atvejį, kai nesate ginkluotųjų pajėgų narys):

- a) prisidėti prie gynybos;
- b) evakuotis iš konflikto zonos;
- c) pasilikti čia ir bandyti kažkaip išlikti.

Šis straipsnis labiau skirtas tiems, kurie mąsto apie a ir c pasirinkimus, tačiau galvojantiems apie c variantą svarbu atsiminti, kad vardan išgyvenimo negalima išduoti savo šalies, padedant priešišškai valstybei / jėgai, negalima kolaboruoti su priešu, kurti

antikonstitucinių grupių ar raginti pažeisti Lietuvos suverenitetą.

Atėjus pergalės metui (mes visada laimėsime, tuo neverta abejoti), tokie žmonės gali būti baudžiami laisvės atėmimu. Kitaip tariant, prieš darant kokį nors sprendimą konflikto metu, visada dera pagalvoti ir apie tai, kas bus po to, kai šalis grįš prie takaus gyvenimo.

Savigyna – tai pasirengimo kultūra

Kiekvieną kartą, kai tenka susidurti su viešojoje erdvėje pasirodančiomis nuomonėmis, kad „nebūkime paranojikai“, „mūsų niekas nepuls“ arba „mes saugūs, nes mus saugo NATO“, nusvyra rankos. Matyt, pasaulyje egzistuoja nekintamas kiekis žmonių, kurie net pavojaus akivaizdoje yra linkę manyti, kad kažkaip viskas išsispręs savaime. Jų požiūris paprastas: tiesiog reikia eiti visu būriu nuleidus galvas ir garsiai mekenti...

Garsiausiai pradedama mekenti tiksliai nurodžius grėsmes, tuomet avys susinervina labiausiai, nes bijo ne kalbų apie „pabodusią būtinybę gintis“, bet konkrečių duomenų, žinių ir prognozių, kurios ypač naikina jų taikingo gyvenimo iliuziją. Pastaroji geriausiai

tarsta kultūroje, kurioje net kalbos apie kokią nors prievartą (nebūtinai fizinę) yra uždraustos. Bet tai su šauliškumu neturi nieko bendro.

Tačiau jeigu kalbame apie šalies pasirengimą gintis, tai jis neįmanomas be budrumo kultūros įsisavinimo. Budrumo kultūra – tai nuolatinis pasirengimas ir adekvatus aplinkos vertinimas. Štai šis aspektas tikrai yra tiesiogiai sietinas su šauliškumu.

Mes, šauliai, itin mėgstame pabrėžti savo ūpą mokyti šaudyti, tačiau pamirštame esminį dalyką – svarbu yra ne mokėti greitai išsitraukti savo

„Glock‘ą“ ar taikliai iššauti iš AK-4, bet ypatingai svarbu yra eliminuoti žodį „netikėtai“. Paaiškinsiu – nėra svarbu, kur bus laikomi ginklai ir ar kiekvienas

namie turės kokį, nes gerokai svarbiau yra nebūti užkluptiems iš netyčių. Tai ir sudaro budrumo kultūros šerdį. Be šito gynyba neįsivaizduojama, nes tampa tik imitacija.

Pilietinė gynyba

Dažnai, kai prabylama apie pilietinę gynybą, ji yra traktuojama itin siaurai arba, priešingai, per plačiai. Maždaug, jei moki užsidėti dujokau-

kę, žinai, kur yra artimiausia slėptuvė (o jūs žinot?), ir esi girdėjęs, kad sprogimo metu reikia kristi galva nuo epicentro, tai viskas gerai. Dar reikia būti aktyviu ir visaip koneveikti priešą ir to pakaks, kad įsivaizduotum esąs pilietinės gynybos dalimi.

Tačiau pilietinė gynyba yra gerokai daugiau ir plačiau, nei vien išvardyti dalykai.

Priklausomai nuo „laiko X“ pilietinė gynyba gali būti:

- a) veiksmai, kuriais pilietinė visuomenė stengiasi atgrasyti užpuolimą;
- b) veiksmai, kuriuos piliečiai atlieka užpuolimo metu;
- c) veiksmai, kuriuos piliečiai atlieka po ginkluoto užpuolimo.

Tikras pilietis nebus pasyvus bet kuriuo atveju. Tačiau gyvenimas yra toks, kad dažnai šis teiginys yra tik lygintinas su idealaus piliečio elgsena. Ar tokie yra šauliai lieka tik spėlioti. Manykime, kad taip. Kaip bebūtų, buvimas šauliu yra ir tam tikras pasižadėjimas būti aktyviu visais išvardytais atvejais.

Kadangi gyvename „atgrasymo“ laikotarpyje, tai visų pirma reikėtų aptarti būtent jį. Ką kiekvienas iš mūsų galime padaryti, kad liktume laisvi? Dabartiniame pasaulyje planuojant įsiveržimus nėra atvejo, kad prieš tai nebūtų atliktas tam tikras darbas. Pirmiausia informacinėje erdvėje. Jei pradėtume pralaimėti ten, tai galima su didele tikimybe spėti, kad realybė atkartos informacinės erdvės pergalės ir nuosmukius.

„Matyt, pasaulyje egzistuoja nekintamas kiekis žmonių, kurie net pavojaus akivaizdoje yra linke manyti, kad viskas išsispręs savaime. Jų požiūris paprastas: tiesiog reikia eiti visu būriu nuleidus galvas ir garsiai mekenti...“

Suvokimas ir ryžtas ginti bei gintis demonstruojamas pirmiausia viešojoje erdvėje, todėl kiekvieno šaulio pareiga yra visais įmanomais būdais, po vieną ir drauge įtikinti oponentą, kad jis pralaimėjo kovą čia net neįžengęs. Nuo komentaro socialiniame tinkle iki pokalbio akis į akį – viskas yra svarbu. Ką jau kalbėti apie realius sutelktus veiksmus didinant valstybės gynybines galias.

Suprantama, kiekvienas iš atvejų, kalbant apie civilinę gynybą, yra vertas detalesnio aptarimo, tačiau, veniant nukrypti nuo pagrindinės temos, dera juos patausoti kitiems tekstams. Svarbiausia yra suvokti, kokios reikšmingos yra valstybės atliekamos funkcijos nežiūrint to, kad kartais visa tai atrodo netobula ir net atgrasu.

Civilinė sauga

Civilinės saugos institucija yra artima pilietinei gynybai, todėl tikrai sunku pasakyti, kodėl ji yra atsiderusi „našlaitės“ padėtyje. Chrestomatinis pavyzdys su vos keliomis visoje Lietuvos sostinėje veikiančiomis sirenomis iki šiol gyvuoja ir, atrodo, greitai laiku nebus ištaisytas. Galbūt, prisiminus, kas pasakyta aukščiau, budėjimo kultūra mūsųose iki šiol nėra įsigalėjusi? Gal net galima daryti drąsiai prielaidą apie tai, kad viena ar kita „atsakinga galva“ labiau mėgsta mekenti, nei

ugdyti budrumo kultūrą valstybinių mastų?

Klausimai atviri, tačiau bene geriausiu pavyzdžiu šioje vietoje galėtų tapti šių metų rugpjūtį Vokietijos VIDAUS reikalų ministerijos pristatytas projektas dėl būtinybės atnaujinti civilinės saugos žinias bei įgūdžius. Tai yra pirmasis bandymas po 1995-ųjų priminti vokiečiams, kaip jie turėtų elgtis susiklosčius kritinei padėčiai ar kitais nenumatytais atvejais.

Žmonėms rekomenduojama asmeniškai kaupti maisto atsargas, kurių užtektų dešimčiai dienų, o vandens – 5 dienoms. Be to, Vokietija paskelbė apie planus padidinti vakcinos nuo raupų, antibiotikų atsargas ir įkurti papildomas kuro saugyklas 140 šalies vietovių, kad ypatinguoju atveju būtų galima tęsti tiekimą bent tris mėnesius. Taip pat planuojama už ligoninių patalpų ribų įkurti ir dekontaminacijos vietas, kur būtų priimami nukentėjęsiai nuo cheminio ar biologinio ginklo.

Pabrėžtina, kad šių priemonių imamasi Vokietijoje, kuri turi itin stiprią kariuomenę, patikimas saugumo struktūras ir geopolitiškai yra beveik „auksinėje“

padėtyje lyginant su Lietuva. Grįžtant prie pavadinimo reikšmės ir jos iliustravimo realybėje, tai paminėtas atvejis yra būtent tai – geriausias budėjimo kultūros pavyzdys. Vokiečių netikėtai neužklups...

Beje, mūsų organizacijos atveju, kalbant apie civilinę saugą, taip pat turime gana neaiškią situaciją. Žmonės, o ne įrengimai, infrastruktūra ar kiti materialūs dalykai yra svarbiausi valstybėje, todėl kiekvieno šaulio pareiga pavojaus akivaizdoje pirmiausiai yra galvoti apie žmonių gelbėjimą.

TAUTIŠKUMO DINAMIKA

Valdas Kilpys | Nuotraukos Valdo Kilpio

Tautiškumas yra svarbus faktorius nestabiliu valstybės gyvavimo laikotarpiu. Priežastis paprasta – tautiškumas vienija. Stovint pavojaus akivaizdoje vienybė yra bene svarbiausias dalykas, tad nekalbėti apie tautiškumą yra „griekas“.

Tautos sąvoka

Bent kiek jautresnis šaulys ar šiaip geras žmogus intuityviai nujaučia, kad tauta lietuviui yra labai svarbus dalykas. Tiesiog kasdienėje kalboje šis žodis taip „apsitrynęs“, kad mes jo nebepastebime. Jį vartoja visi: nuo gana liberalių pažiūrų piliečių iki radikalių tautininkų, kurie net partijos pavadinime tautą mini.

Žiūrint etimologiškai, tautos jausena fiksuota senuose, kaip ir pati Lietuva, varduose: Tautvydas, Tautvydė, Tautmilas, Tautmilė, Tautginas, Tautginė, Vytautas, Vytautė, Gintautas, Gintautė, Būtautas, Būtautė. Galime tik intuityviai nujauti, kad šie vardai siekia pramžius, kai galbūt apie Lietuvą sunkiai kas nutuokė, tačiau tautos jausmas jau anuomet buvo gimęs.

XVI a. pabaigoje toks protingas vyras Mikalojus Daukša, kurį galima vadinti pirmuoju tautininku, savo „Prakalboje į malonųjį skaitytoją“ pateikia pirmąjį tautos apibrėžimą: „Kur gi, sakau, pasaulyje yra tauta, tokia prasta ir niekiną, kad neturėtų šių trijų savų ir tarsi

įgimtų dalykų: tėvų žemės, papročių ir kalbos?“ Sudabartinant šiuos žodžius darome išvadą, kad tautai reikia teritorijos, istorijos (mitologijos) ir atskiros kalbos.

Pagrindinis mūsų dokumentas – Konstitucija – preambulėje kalba apie tėvų ir protėvių žemę, dvasią, gimtąją kalbą, raštą ir papročius. Kitaip tariant, sąrašas papildomas raštu ir, svarbiausia, dvasia. Skamba keistai, ypač žinant, kad tai yra teisinis dokumentas, nes kas gi gali pasakyti, kas yra tautos dvasia? Niekas, bet visi tai nujaučia, žino, kad yra kažkas mus visus vienijančio. Dar kartą galima sušukti garsų „bravo“ Konstitucijos kūrėjams. Pagrindinio įstatymo preambulėje įrašyta metafora yra lemianti tautiškumą, tai it koks tautos amžinumo garantas. Skamba visiškai neapibrėžtai, tačiau paradoksalu būdu yra tikresnė už visus teisinius apibrėžimus.

Pavojus mažiesiems

Kai aplink vyksta itin neramūs procesai (naujas tautų kraustymasis, geopolitinių programų perrašymas ir t.t.) mažosios tautos pradeda jausti nerimą. Tai yra natūralu. Atsiduriama tarp dviejų traukos polių: viena vertus, galingu srautu sklindanti informacija apie būtinumą būti atviriems, europietiškiems ir tolerantiškiems, kita vertus, aiškus suvokimas, kad perlenktas atvirumas yra lygiai toks pat pavojin-

„Kas gi gali pasakyti, kas yra tautos dvasia? Niekas, bet visi tai nujaučia, žino, kad yra kažkas mus visus vienijančio.“

gas kaip ir užsisklendimas. Čia kaip su jaukais namais – jei pučiant vėjams atlaposi visus langus, duris, tai kokia prasmė turėti tuos namus? Juk vis vien užuovėjos nesuteikia...

Šioje vietoje vėl susiduriame su paradoksu, kuris būdingas daugeliui multikultūralistinių teiginių. Prievartinis, įsakmus nurodymas mąstyti apie daugiatautiškumą, daugiakultūriškumą turi prasmę tik tuomet, kai mąstantysis yra suvokęs vienos tautos buvimo pagrindus. Panaši situacija kalbant ir apie kitus svarbius dalykus. Tarkim, pabėgėlių klausimas. Atskaitos taškas visgi yra konkrečioje teritorijoje gyvenančios tautos interesai. Visai natūralu, kad ten gyvenantys žmonės nori šiltų namų ir langus atveria tik tiek, kad vidaus temperatūra nenukristų iki išorės. Kitaip kam tie namai?

Apie tai kalbama ir Konstitucijoje: lietuvių tauta, „išsaugojusi savo dvasią, gimtąją kalbą, raštą ir papročius“, siekia įkūnyti „prigimtą žmogaus ir tautos teisę laisvai gyventi ir kurti savo tėvų ir protėvių žemėje – nepriklausomoje Lietuvos valstybėje“. Ten pat pa-

rašyta, kad būtina siekti „atviros, teisingos, darnios pilietinės visuomenės ir teisinės valstybės“.

Žvelgiant banaliu žvilgsniu sąvokos „pilietinė visuomenė“ ir „teisinė valstybė“ jau senokai dėl besaikio vartojimo yra virtusios į nieko nereiškiančius žodžius. Tačiau tiesa yra ta, kad tik santykyje su tautiškumu jos įgauna tikrąsias Konstitucijoje užrašytas prasmes.

Pilietinė visuomenė ir teisinė valstybė

Būtų nei šis, nei tas, jei deklaruotume, kad Lietuvoje turi gyventi tik lietuviai arba lietuvių tautos atstovai (tokie teiginiai dažnai prasprūsta mažo protelio tautininkų politinio sąjūdžio atstovų susijėjimuose). Pilietinė visuomenė apima visus, kurie gyvena dabartinės Lietuvos veikimo orbitoje. Beje, pilietinė visuomenė neapsiriboja Lietuvos teritorija, tai gerokai daugiau ir plačiau. Prolietuviškas vertybes puoselėjantys emigrantai taip pat yra pilietinės visuomenės dalis. Nemažai jų, tikėtina, net nebeturi Lietuvos pilietybės.

Pilietinę visuomenę derėtų suvokti kaip šiuolaikinę jungtį tarp visų Lietuvos valstybėje (nebūtinai teritorijoje) gyvenančių žmonių. Pilietinės visuomenės narys yra atviras ir šalia gyvenan-

čiam „kitokiam“, ir „saviškiui“. Jis, kaip ir pati valstybė, yra vienodai teisingas visiems piliečiams, kurie savo ruožtu privalo laikytis nustatytų valstybės įpareigojimų. Tiksliau, teisinių reikalavimų. Bene svarbiausia yra tai, kad tauta, kuri sudaro daugumą vienoje ar kitoje valstybėje yra labiau atsakinga už tos valstybės išsaugojimą nei eilinis pilietis. Kitaip tariant, kaip tautos atstovas turi daugiau teisių, bet ir daugiau pareigų. Pavojaus atveju pirmiausiai į kovą kyla būtent tautiškai nusiteikę žmonės. Nes jiems dėl Lietuvos „skauda“ labiau. Tiesiog valstybių pasaulyje yra daug, o Lietuva – viena.

Nacionalizmas

Tautiškumas bendriausia prasme nesiskiria nuo nacionalumo. Tačiau taip jau susiklostė, kad kartais ši sąvoka supainiojama arba tiesiog pakeičiama nacionalizmu. Galbūt dėl to dabartiniu laiku šiuos žodžius itin tolerantiški tekstų kūrėjai vengia vartoti. Kad tik ko nors neįžeistų ar kitaip nesutraumuotų...

Tačiau tiesa ta, kad nacionalumas, nors ir nebūdamas neutralus ir tautiškumą iškeliantis, akcentuojantis, demonstruojantis, nebūtinai yra kraštutinis ar agresyvus. Su tauta savo sąmone gliai susijęs žmogus tam tikromis aplin-

kybėmis gali siekti pozityvių dalykų, o jo siektas gėris, sąlygoms pasikeitus, tampa įkalčiu, virsta teismu, kalte. Viskas priklauso nuo aplinkybių ir to, kas vertina.

„Čia kaip su jaukais namais – jei pučiant vėjams atlaposi visus langus, duris, tai kokia prasmė turėti tuos namus? Juk vis vien užuovėjos nesuteikia...“

Žvelgiant istoriškai, mums, šauliams, nacionalizmas nėra svetimas. Nes XIX amžiuje visoje Europoje pasirodęs nacionalizmas buvo ir tautų būvį ideologiškai persmelkianti galia, laidavusi nacionalinių valstybių (tame tarpe ir Lietuvos) kūrimąsi. Kai skaitome Vlado Putvinskio-Pūtvio raštus, nacionalizmo ten galime rasti daugiau, nei kad derėtų deklaruoti laikantis tolerantiškos ir politiškai korektiškos kalbėjimo manieros.

Tautiškume-nacionalume-nacionalizme svarbiausios tezės yra susijusios su

pamatine kiekvienos tautos teise savarankiškai vystytis ir kurti savo valstybę. Tai nediskutuotina. Tačiau labai gaila, kad praeito amžiaus nacionalizmas pasauliui atnešė karus, rasistines ideologijas ir kitus ne visai malonius dalykus. Taigi kalbėdami apie tautiškumą visada vaikstome asmenimis, nes negali žinoti kaip bus traktuojami tavo žodžiai: XIX ar XX amžiaus prasme. XXI a. kalbėtojai apskritai stengiasi šią problemą nutylėti keisdami viską daugiatautiškumo, atvirumo, beribės tolerancijos terminija.

Kokia išeitis? Ji paprasta – atsargumas. Niekas niekada nepaneigs pamatinės tautos reikšmės valstybėje. Net prancūzai ar amerikiečiai turi „tautos jausmą“, kurį yra linkę slėpti. Tačiau tiesa yra tokia, kad jei ignoruojama tautos svarba, nebesvarbi tampa ir jos kalba, kultūra, vertybės. Viskas koncentruojasi į technologijas, o demokratiją keičia technokratija.

Mes, šauliai, iš šono žiūrint, atrodome lyg ir atsilikę, nes nuolat kalbame apie lietuvių, tautiškumą ir panašius dalykus, tačiau reikia aiškiai įsisąmoninti, kad dabarties šauliškumas yra kažkas tarpinio tarp „Putvinskio nacionalizmo“ ir globaliosios absoliučios tolerantiškumo „kultūros“.

Esame laisvi rinktis, kur save „padėsime“.

Lietuviškasis mąstymas?

Jautresni žmonės (nebūtinai lietuviai) kalbėdami apie lietuviškąjį kinematografą dažnai teigia, kad jis savitas. Ilgesingi žvilgsniai, žaluma persisunkę kraštovaizdžiai ir gana ilgai nekintantys vaizdai, ko gero, yra skiriamasis mūsų filmų bruožas. Dar sentimentumas, moteriškojo prado vyravimas ir vis beprasiveržiantis karingumas – taip pat mūsų. Sudarytas iš tarpusavyje nederančių ir neretai vienas kitam prieštaraujančių dėmenų lietuviškasis mąstymas, it kokia jau paminėta „tautos dvasia“, yra mūsų gyvenimą tvarkantis ir konsoliduojantis dalykas. Nuo šito niekur nepabėgsi.

Kita vertus, gyvename globalėjančiame pasaulyje, kur vyrauja neapibrėžtumas, daug kas palikta savieigai, nebėra jokio centro, autoriteto, sistemos, hierarchijos. Nebėra nieko, tik tu pats su savo lietuvišku mąstymu, kuris lyg paslėptoji anapusinė „adapta“ vis baksteli ir priverčia padaryti vieną ar kitą tautiškumo vėjų perkoštą sprendimą.

Grįžtant prie lietuviškojo mąstymo temos, dera pastebėti, kad tautiškumo dinamika, atvirumas tautiškumui bene labiausiai buvo jaučiamas XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje. Sovietmečiu visa tai buvo iškreipta, susiaurinta, tačiau brendo ir stiprėjo, todėl Sąjūdžio metas – pilnutinis tautiškumo pasireiškimas. Dabartis vėl reikalauja atsargumo: su tautiškumu toli nenueisi, tad lietuviškasis mąstymas įgauna vis naujas formas. Gaila, kartais ne visai geras (pvz. „mus vienija alus ir pergalės“).

„Pavojaus atveju pirmiausiai į kovą kyla būtent tautiškai nusiteikę žmonės. Nes jiems dėl Lietuvos „skauda“ labiau. Tiesiog valstybių pasaulyje yra daug, o Lietuva – viena.“

Ką daryti?

Išeitis yra tik dvi: arba stojiškai tylėti, manifestuoti nieko nedarant ir žiūrėti, kas iš to išeis, arba sukti radikalesniu keliu – atsakyti ramaus kultūringo minčių brandinimo aiškiai deklaruoti savo pažiūras. Taip galima nukentėti, tačiau tylus mąstymo tiesų (ne)sakymas poveikio neturi. Dabartyje efektas gali būti tik garsus. Nes aplink ir taip visur vyrauja informacinis triukšmas. Jį reikia išmokti perrėkti ar bent pergudrauti.

Neapčiuopiamas tautiškumas

Kaip supratote, tautiškumas yra kintanti samprata. Kartais tai išaukstinama (XIX a.), kartais priešingai – nukišama kažkur gilyn ir bandoma nutylėti (dabartis). Šiuolaikiniai naviuoliai, naujos tautinės tapatybės inžinieriai, vėl ir vėl iš naujo pasiduoda šviesios ateities lūkesčiams. Konstruoja europietį be krikščionybės, absoliutų toleruotoją be vertybių, pilietį be valstybės. Tačiau tiesa ta, kad kažkas iš nieko nesigauna ir tai yra dėsni, kuriam nepasipriešinsi.

Tad kiek pritilusios svajonės apie „gerovės valstybę“ turi prasmę tik tiek, kiek sugebame spręsti konkrečias šiandienos problemas. Kitu atveju daromės panašūs į didžiosios kaimynės ideologus, kurie rūpinasi viskuo, tik ne nuosavu kiemu.

Tauta, tautiškumas, nacionalizmas reikalauja naujo žvilgsnio. Visa tai yra ne vienareikšmiai dalykai, kurių neturime teisės judinti, perrašyti, apie juos diskutuoti. Priešingai, nuolat judanti, kintanti ir globalizuojama lietuviškoji sąmonė nebeturi aiškios krypties ir išraiškos kaip ir visas mus supantis pasaulis. Į klausimą „Kas yra tautinė lietuviška dvasia?“ neegzistuoja vienareikšmio atsakymo. Jis gali būti ir pesimistinis, ir optimistinis.

Tautinės tapatybės paieškos reikalingos ne tam, kad mus ramintų, liūliuotų, glostytų ir teiktų kitus malonius dalykus, bet priešingai: tai nuolatinės kūrybos šaltinis. O kūryba ne visada būna maloni, nes reikalauja nemažai pastangų, drumsčia ramybę ir neleidžia apsnūsti.

TVARKYMO TALKA REZISTENCINIO PASIPRIEŠINIMO ATMINIMO VIETOSE

Vaiva Pelekaitė | Nuotraukos Vaivos Pelekaitės

2016 m. rugpjūčio 16–18 d. Tauragėje vyko pirmasis „Europos paveldo dienų“ renginio etapas. „Europos paveldo dienos“ vyksta jau daugiau nei 20 metų visoje Europoje ir pasižymi renginių gausa bei įvairove. Kiekvienais metais parenkama vis nauja tema, šiais metais ja tapo „Kultūros paveldas ir bendruomenės“. Pastaroji pasirinkta neatsitiktinai – ja siekiama akcentuoti bendruomenių ryšį su kultūros paveldo objektais, norima atkreipti dėmesį į bendruomenes, plėtojančias glaudų ryšį su paveldu, ir taip suaktyvinti pasyvias, kurių, deja, esama nemažai. Pastarosios bendruomenės nevertina paveldo, kurio apsuptyje gyvena, pro kurį kasdien

praeina pro šalį, o juk būtent jis padeda apibrėžti mūsų dvasinę ir politinę tapatybę, be jo nebūtume tuo, kuo esame. Taigi, labai svarbu šią situaciją keisti ir priartinti bendruomenes prie kultūros paveldo, padėti suvokti, kaip stipriai jis su mumis visais susijęs.

Kultūros paveldo tarnyba nusprendė „Europos paveldo dienų“ renginį susieti su Lietuvos valstybei svarbia sukaktimi, todėl jį pavadino „Pasitinkant Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį“ bei nutarė suorganizuoti talką Lietuvos rezistencinio pasipriešinimo atminimo vietoms (konkrečiau – partizanų kautynių, žuvimo, užkasimo vietoms, kapams)

Tauragės rajone sutvarkyti. Rezistentai – daug nusipelnę ginant Lietuvos Respublikos nepriklausomybę itin sunkiu ir sudėtingu Lietuvai periodu – dėl to jie buvo priversti gyventi itin sunkiomis sąlygomis, ne vienas iš jų paaukojo ir savo gyvybę, todėl, ruošiantis Lietuvos valstybės šimtmečiui, tokių žmonių atminimas privalėjo būti pagerbtas. Reikia akcentuoti, kad tvarkymo darbai tokiuose objektuose buvo itin reikalingi ir todėl, kad šios vietos dažnai yra toliau nuo pagrindinių kelių, miškuose, dėl to paminklai labiau apleisti – užgožiami krūmynų, apsamojoję, purvini.

Siekiant įgyvendinti šįmetinį renginio idėją Kultūros paveldo tarnyba ieškojo tinkamo partnerio, t. y. aktyvios bendruomenės, ir tokią atrado. Lietuvos šaulių sąjungos LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės vadas ats. mjr. Kęstutis Bauža, gavęs pasiūlymą prisijungti, iškart sutiko ir pažadėjo surinkti nuoširdžiai dirbti nusiteikusių šaulių komandą. Talka, kaip ir buvo suplanuota, vyko visas 3 dienas, nepaisant to, kad oras ne visada lepinio. Nestokojantys entuziazmo šauliai talkos metu susipažino ir sutvarkė 16 vietų. Didžioji dalis sutvarkytų objektų yra susiję su rezistencinio pasipriešinimo atminimo vietomis, neaplenkti ir pakeliui buvę nepriklausomos

Lietuvos dešimtmečiui skirti paminklai bei Tauragės miesto senosiose kapinėse esantis „Nepriklausomos Lietuvos karių“ kapų masyvas.

Su tvarkomais objektais šaulius supažindino Tauragės kultūros paveldo tarnybos vadovas Edmundas Mažrimas. Itin įdomus susitikimas mūsų laukė antrąją talkos dieną, kai betvarkant paminklą, skirtą Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vietai Mažintų kaime, mus aplankė Zofija Valaitiejūtė-Šiaulienė (g. 1931 m.), kuri yra toje vietoje vykusių įvykių liudininė. Moteris papasakojo, kaip prie jos namų įrengtame bunkeryje

lankęsi partizanai Vladas Mišeikis-Tarzanas ir Vytautas Požerskis-Algimantas bei partizanų ryšininkė ir V. Mišeikio žmona Aldona Gedutytė-Mišeikienė-Gegutė-Žibutė, 1951 m. kovo 19 d. buvo netikėtai užklupti emgėbistų. V. Požerskis bandė prasiveržti, tačiau nesėkmingai, o Mišeikiai, nenorėdami pasiduoti gyvi, nusišovė. Po jų vestuvių dar nebuvo praėję nė metai... Ponia Zofija kelis kartus akcentavo, kad šie rezistencinio pasipriešinimo dalyviai buvo itin jauni žmonės, kurie ne ką labiau skyrėsi nuo priešą jį stovinčių šaulių. Ne veltui pastarieji susidomėję klausėsi, ir, rodos, gerte gerė pasakojimo žodžius.

Talkos metu Lietuvos šaulių sąjungos LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės vadas K. Bauža iškėlė idėją, kad tokia talka turėtų būti organizuojama ir kitais metais, kadangi tai yra ištis gražus ir prasmingas darbas. Visų pirma todėl, kad ugdo jaunuomenės pilietiskumą, tačiau ne mažiau reikalingas ir dėl to, kad paminklai dabar vizualiai pagražėjo ir vietiniams bei užsienio svečiams transliuoja žinią, kad Lietuvos istorija rūpi jos gyventojams, yra jų gerbiama.

Šio projekto baigiamasis renginys įvyks rugsėjo 16 d. 14 val. Tauragės kultūros rūmuose. Jis susidės iš 2 pagrindinių

dalių: pirmojoje visuomenė bus supažindinta su rezistencinio pasipriešinimo atminimo vietų tvarkymo darbų rezultatais ir patirtimis – Kultūros paveldo tarnyba ir šauliai pasidalins savo įspūdžiais ir mintimis, patirtais šio projekto metu, taip pat bus pristatyta fotonuotraukų paroda bei trumpas filmukas, atspindintis tai, kaip vyko tvarkymo darbai; o antrojoje E. Mažrimas pristatys savo paties parengtą knygėlę „Tauragės istorinės kapinės“. Visus kviečiame dalyvauti ir pridame, kad sužinosite daug naujo ir dar gausite dovanų.

Dėkojame Tauragės rajono savivaldybei bei Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos už skirtą finansavimą šiam projektui įgyvendinti, Tauragės kultūros centrui – už suteiktą transportą, o šauliams – už neblėstantį entuziazmą ir aktyvumą. Tikimės, kad Tauragės kultūros paveldo tarnyba ir Lietuvos šaulių sąjungos LDK Kęstučio šaulių 7-oji rinktinė ir toliau sėkmingai bendradarbiaus.

TIKĖJIMO ŽYGIS DIEVO MOTINOS GARBEI

Giedrė Nakutienė

Šiais metais jau keturioliktą kartą Baisogalos gimnazijos jaunųjų šaulių komanda dalyvavo tarptautiniame piligriminiame žygyje Kryžių kalnas – Šiluva, kurį organizuoja Šiaulių vyskupija.

Rugsėjo 9–11 d. kartu su daugiau nei 700 piligrimų pėsčiomis ėjome iš Kryžių kalno į pirmąją Europoje Švenčiausios Dievo Motinos apsireiškimo šventovę Šiluvą pasveikinti Švenčiausiąją Mergele Mariją su gimtadieniu. Įveikti virš 70 kilometrų per tris ypatingai saulėtas dienas nebuvo lengva, bet su šauniu būriu ir žygio siela, Katechetikos centro vadove bei pagrindine koordinatore Danute, įmanoma. Didžiausią pagarbą skiriame ir mūsų ekselencijai, žygio iniciatoriui, Šiaulių vyskupui Eugenijui Bartuliui, kuris visada buvo su mumis: drąsino, vienijo malda, giesme, šypseną, jaunatviškumu ir entuziazmu. Jau vien tas vyskupo šūksnis „Ant arklių!“ po saldžios poilsio minutės kaskart uždegdavo ir įpareigodavo ištverti.

O žmonių gerumas! Pakelėse kaimo žmonės vaišino piligrimus sodo gėrybėmis, sausainiais, pyragais, saldainiais, sumuštiniais, sūriu, medumi, kepta duona, davė gerti vandens, pieno ar kompoto... Patyrėme ir tarpusavio ypatingą bendrystės jausmą. Turėjome galimybę vieni kitiems pagelbėti: geru žodžiu, maistu, vandeniu ar net batais pasidailinti! Jautėmės lyg seserys ir broliai. Patarnavimu stiprinome vieni kitus. Ačiū visiems – Valstybės sienos apsaugos tarnybai, maltiečiams, visą kelią lydė-

jusiems greitosios pagalbos medikams, policijos ekipažui, kurie mumis rūpinosi. Taip pat organizatoriams, savanoriams, besirūpinusiems kiekvienu einančiu: „Ar dar gali eiti?“, „Gal norėtum panešti kryžių?“, „Palaukime gale einančių“, „Į dešinę!“, „Atsargiai, praleiskime mašinas“...

Šis žygis – krikščioniškos pamokos praktika, nes gali įvertinti save, ugdyti valią, mandagumą, patarnavimą, bendrystę (su užsieniečiais taip pat), įpareigoja kontroliuoti savo elgesį ir garbingai ištverti siekiant tikslo.

Kepino saulė, varvėjo prakaitas, kuprinės spaudė pečius, kojos nukentėjo, o veidus nudegė labiau nei vasara! Bet mus lydėjo gera nuotaika ir dar turėjome jėgų šokti vakarais vykusiuose koncertuose. Ir vis dėlto paskutiniai kilometrai buvo patys smagiausi. Pilgrimai skandavo „Mes atėjome! Ū! A! Šiluva!“, pravažiuojančios mašinos sveikino signalais, žmonės pasitikdami mojavo, linkėjo ištvermės, braukė ašarą džiaugdamiesi šauniu jaunimu. Kelionė

pradėjome ir baigėme iškilmingomis šv. Mišiomis, sveikindami Dievo Motiną ir atiduodami jai visas savo intencijas bei nuovargį kaip auką ant altoriaus.

Ši kelionė mums, baisogaliečiams, tikrai dar nepaskutinė. Nutrintos kojos sugis, pavargę raumenys pailsės ir kitais metais vėl žygiuosim jau penkioliktajame piligriminiame žygyje. Ar TU pasiryši, anot popiežiaus Pranciškaus, „atsisakyti sofos ir rinktis žygio batus?“ Vien ryžtas tokiai ilgai piligriminei kelionei yra pagirtinas.

KRAŠTO APSAUGOS DIENA PAMINĖTA KARTU SU MOKINIAIS

Kristina Uteševa | Nuotraukos Kristinos Uteševos

2016 m. spalio 7 d. Druskininkų savivaldybės Viečiūnų pagrindinėje mokykloje kartu su Krašto apsaugos savanorių pajėgų (toliau – KASP) Dainavos apygardos 1-osios rinktinės 109 kuopos kariais savanoriais minėjome Krašto apsaugos dieną. Mokyklos direktorė Elvyra Česnulevičienė pasveikino karius savanorius su profesine švente ir įteikė jiems mokinių rankomis sukurtus keramikinius darbelius.

KASP Dainavos apygardos 1-osios rinktinės 109 kuopos vadas Kęstutis Valenta supažindino mokinius su Lietuvos kariuomenės struktūra, kariniais laipsniais, mokymosi bei tolimesnio studijavimo galimybėmis. Išsamiai paašškino tarnybos būdus, kiekvienai tarnybai būdingą specifiką, privalumus. Vadas pasakojo, kad vieną kartą metuose kariuomenė atsiveria visuomenei, t. y. parodo karių artimiesiems ir kitiems, ko kariai išmoko tarnaudami. Mokiniai žiūrėdami ištraukas iš karių pratybų suvokė, kiek reikia ištvermės, ryžto, drąsos ir tikėjimo savo jėgomis, kad taptum tikru savo srities profesionalu. Kęstutis Valenta akcentavo, kad garbė, pareiga, karjera, pinigai, mokslas, draugai – tai priežastys, dėl kurių verta eiti kario keliu.

Po pristatymo mokiniai pasiskirstė į du būrius dalyvavo pažintinėje ir praktinėje veikloje. Pirmasis būrys apžiūrino gausią ginkluotę, domėjosi maskavimosi būdais, aiškinosi, kaip karys savanoris išgyvena žygiuose, pratybose, kurios trunka kelias dienas miškuose, taip pat ką kariai valgo, kur miega, kodėl nesušąla, kodėl juos sunku pastebėti. Kariai savanoriai pasakojo, kiek reikia kantrybės, kai reikia ramiai gulėti pasaloje lyjant lietaui arba atvirksčiai – kaitinant saulei.

Tuo pat metu antrasis būrys mokyklos sporto salėje mokėsi rikiuotės pagrindų. Iš pažiūros toks paprastas dalykas kaip žygiavimas kai kuriems mokiniams pasirodė nemenkas iššūkis. Vėliau būriai apsikeitė veiklomis.

5–8 kl. mokinių 8 komandos sudalyvavo estafetėje, kurios metu kapitonai su kareiviška kuprine ant pečių privarė apibėgti žvalgybos ratą, o likusieji draugai turėjo kuo greičiau transportuoti „sužeistąjį“. 3-iąją vietą užėmė „Šauliukų“ komanda, 2-ąją vietą atsilikusios tik 1 sekunde užėmė mergaičių „Laimėtojų“ komanda, o 1-oji vieta atiteko „Teletabių“ komandai. Ši estafetė parodė, kad svarbu ne ūgis, jėga ar greitis, o visų svarbiausia yra geras komandinis darbas. Mokytojos pastebėjo, kad vaikai niekuomet taip noriai nedalyvavo rungtyse kaip šiose kariškose. Tai buvo matyti iš smalsių vaikų akių ir didelio noro prieiti, paliesti, paklausti...

Po visų rungčių, 109-osios kuopos kariai savanoriai mokyklos stadione pademonstravo dūmų sprogstamuosius paketus ir dūmines uždegas, o laimėtojų komanda galėjo atlikti po vieną simbolinį pergalės šūvį.

Dėkojame KASP Dainavos apygardos 1-osios rinktinės 109 kuopos vadui Kęstučiui Valentai ir kariams savanoriams už sužadintą mokinių smalsumą, geranoriškumą ir puikias renginio akimirkas.

„Be active“ – Europos sporto savaitė ir LŠS rinktinėse

Dovilė Rusteikienė | Nuotraukos iš LŠS archyvo

„Be active“ Europos sporto savaitė – tai jau antrus metus vykstanti Europos Komisijos iniciatyva, propaguojanti sportą ir fizinį aktyvumą Europoje. Europos sporto savaitė – tai europietiška iniciatyva su visoje Europoje vykstančiais renginiais. Šiemet „Be active“ Lietuvoje vyko rugsėjo 11–18 d. Šios akcijos tikslas įtraukti kuo daugiau europiečių į sporto ir fizinio aktyvumo veiklas. Sporto savaitės sėkmę užtikrina visi dalyviai ir partneriai iš Europos valstybių, dalyvaujantys projekte. Prie šios sėkmės užtikrinimo prisidėjo ir Lietuvos šaulių sąjunga.

Utenoje

Rugsėjo 15-tą dieną Utenoje jau antrus metus vyko „Be active“ renginys „Sutikime rudenį aktyviai“. Nors aktyviai pajudėti norinčių ir nebuvo labai daug, bet puikus oras ir įdomios rungtys visgi sutraukė virš pusšimčio pėsčių ir ratuotų, jaunų ir jau senokai suaugusių renginio dalyvių.

Vietoj planuotų dviejų valandų renginys užsitęsė dar valandą. Ir tik patys kantriausieji sulaukė apdovanojimų. O varžytis tikrai buvo dėl ko. 7 komandos rungsi kliūčių ruože, tradicinėje didžiojo kvadrato rungtyje susirėmė 4 komandos. Individualioje kareiviško bato metimo rungtyje jėgas išbandė 42 dalyviai, o šaudymo rungtyje 18 porų bei dar virš 10 pavienių šaulių.

Bato sviedimo rungtyje geriausiai pasirodė Žydrūnas Četruskas ir Monika Gadliauskaitė, antri liko Paulius Eigėlis ir Liepa Sadaunikaitė. Šaudymo rungtyje nenugalimi buvo Titas Rapoportas

ir Donatas Vilčinskas bei Dominyka Sakalauskaitė ir Judita Rameikaitė.

Eržvilke

Rugsėjo 16-tą dieną 18 val. prasidėjo LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės jaunųjų šaulių ir Eržvilko moksleivių sąskrydis Eržvilko gimnazijoje. Jame dalyvavo apie 100 jaunųjų šaulių iš Tauragės ir Jurbarko rajonų bei aplinkinių gyvenviečių.

Prisidedant prie „Be active“ savaitės renginių buvo suorganizuotas apie 5 km naktinis žygis.

Rugsėjo 17-tos dienos rytą po mažai miegotos nakties vyko įvairios sportinės varžybos: krepšinis 3 prieš 3, šauliško bato metimas, kliūčių ruožas, linksminis futbolas, aklašis, kitaip – pasitikėjimo komandos draugu, šaudymas.

Nugalėtojų komandos buvo apdovanotos „Be active“ prizais.

Alytuje

2016 m. rugsėjo 17-tą dieną Lietuvos šaulių sąjungos Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šauliai

taip pat dalyvavo „Be active“ sporto savaitėje. Šios sporto savaitės metu buvo nutarta sudalyvauti „Birutėčių“ žygyje, skirtame „Birutės“ vardo suteikimo ulonų batalionui 20-mečio proga. Iš viso dalyvavo apie 800 žmonių, iš 1-osios šaulių rinktinės 8 šauliai ir apie 40 jaunųjų šaulių, iš Kauno Vytauto Didžiojo 2-osios šaulių rinktinės 2 šauliai ir apie 60 jaunųjų šaulių. Diena tuo nesibaigė, apie 80 jaunųjų šaulių ir 4 šauliai organizavo užsiėmimus Dainų slėnyje. Buvo šaudoma iš pneumatinio šautuvo, žaidžiamas smiginis, tinklinis, įvairūs kiti žaidimai, bendraujama su visuomene.

„Be active“ Europos sporto savaitė skirta skatinti visus žmones, nepriklausomai nuo jų amžiaus, profesijos ar sportiškumo, būti aktyviais. Džiugu, kad Lietuvos šaulių sąjunga prisijungia prie šios iniciatyvos. Kitais metais galbūt prisijungs ir tu?

MINDAUGĖNAI PRATYBOSE „RUDENS GRIAUSMAS 2016“ DREBINO ŽEMĘ

Tomas Bagdanavičius | Nuotraukos A. Lukaševičiūtės, J. Zibolytės, V. Garšvos, A. Gaidelio

Šiomet rugsėjo 30 d. – spalio 2 d. Marijampolyje, Vilniaus raj., Meilės Lukšienės gimnazijoje bei netoliese esančioje teritorijoje vyko pratybos „Rudens griausmas 2016“, kuriose dalyvavo LŠS Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės jaunieji šauliai. Viso buvo 150 jaunųjų bei rikiuotės šaulių (didžioji dalis buvo iš Šalčininkų 1011 kuopos – net 100). Pratybas rengė ir joms vadovavo daugiau nei 10 instruktorių iš Krašto apsaugos savanorių pajėgų, Viešojo saugumo tarnybos, taip pat medicinos tarnybų bei jaunųjų šaulių būrelių vadovai.

Užduotys buvo labai įvairios: koviniai šauliai („diversantai“) parą gyveno miške, gludindami taktikos, išlikimo bei karybos įgūdžius. Jaunesnieji („taikdariai“) daugiausia veikė mokykloje – gilinosi į budėjimo, patruliavimo, karo topografijos, ryšių bei karybos ypatybes, o mankšta jiems buvo pastiprinta kovinės savignyos užduotimis.

Pagrindinė pratybų užduotis

Visus pratybų dalyvius vienijo pagrindinė užduotis: apsaugoti ypač svarbų asmenį (VIP) bei jo gabenamą slaptą krovinį. „Taikdariai“ turėjo apginti saugomą asmenį ir saugiai nulydėti jį su kroviniu į sutartą vietą. „Diversantų“ užduotis buvo pagrobti tą asmenį kartu su kroviniu bei atsitraukti. Naudojant klaidinimo elementą buvo paskirti du ypač saugomi asmenys: tikras ir antrinis, tad koviniai taip pat buvo du – tikrasis ir apgaulingas.

„Taikdariai“ ir „diversantai“. Kurie įvykdė užduotį?

„Taikdariai“ (jaunesnieji), patekę į pasa-

lą ir praradę vieną skyrių, išsaugojo itin svarbų saugomą asmenį bei saugiai eskortavo, kur nurodyta. Nusivylę bei jausdami kartėlį „diversantai“ naktį įsibrovė mokyklon net pro sustiprintą sargybą, tačiau tuoj pat buvo paskelbtas aliarmas. Kai „diversantai“ ir „taikdariai“ būriai triukšmingai lakstė bei komandavo, tai drebėjo visa mokykla. „Diversantams“ net iš dalies pavyko savo užduotį įvykdyti, tačiau pagrindinį tikslą regėjo kaip savo ausis – saugomo asmens surasti jiems nepavyko, o pagrobta dėžė buvo netikroji (prikimšta tualetinio popieriaus).

Padėkos ir kvietimai

Sekmadienio rytą pratybų vadovas

vrš. Eimantas Tamulynas pasveikino pasižymėjusius šaulius – įteikė jiems simbolinių dovanų bei pasveikino 13-ąją gimtadienį šventusį jaunąjį šaulį Mantą Lariną iš Vilniaus Antano Vienuolio progimnazijos, pagirtas bei apdovanotas buvo ir jauniausias pratybų dalyvis Matas Arnastauskas.

Žiūrėdamas į susirikiavusius šaulius, rudenėjančioms liepoms šlamant, prie tautinės vėliavos spalvomis nu-

tarė: „Džiugu matyti tiek daug teigiamo bei pilietiško jaunimo, kurie laiką praleidžia naudingai, ne tupėdami prie kompiuterio, o puoselėja ir ugdo meilę Tėvynei Lietuvai. Džiaugiuosi matydamas daug šaulių iš Vilniaus „Sostinės“ bei „Nepriklausomybės kovų“ kuopų. Mes čia ir dabar kuriamė mūsų šalies ateitį!“

Atskirai už svarbią istorijos ir geopolitikos paskaitą apie Rusijos Fe-

simarginusio kleva, pratybų vadovas Šalčininkų 1011 šaulių kuopos vadas vrš. Eimantas Tamulynas iškilmingai

deracijos televizijos melą (remiantis grupės „DDT“ dainomis) buvo padėkota Vilniaus lietuvių namų istorijos

mokytojui Viliui Švėgždai, su kuriuo ir toliau žadama kūrybingai bendradarbiauti.

Ačiū visiems, kas šias pratybas rengė, ir sakome iki pasimatymo gruodžio 2–4 dienomis Baltojoje Vokėje (Šalčininkų raj.).

Neabejojame, kad ir ten taip pat surengsime turiningas, įdomias, prasmingas bei linksmas pratybas!

Kovinio šaudymo pratybos

Kauno Vytauto Didžiojo 2-osios šaulių rinktinės 201-os kuopos šauliai ir karštomis vasaros dienomis negailėdami jėgų gilino kovinius įgūdžius. Rugsėjo 27–28 dienomis kelios dešimtys šaulių susirinko į kovinio šaudymo pratybas Rokų poligone, kuriame galėjo išbandyti ir patobulinti šaudymo įgūdžius ginklais AK-4MT įvairiose šaudymo padėtyse. Tiek baigiantys bazinį šaulio kursą, tiek labiau patyrę šauliai, mokėsi virvėmis keltis per vandens kliūtis.

Atkakliausieji dalyvavo taktiniame dienos žygyje ir mokėsi veikimo patrulio bazėje, o įgytas žinias praktiškai panaudojo įkurdami patrulio bazę naktį. Atlikta įsitvirtinusio priešo žvalgyba, o paryčiais įvykusio šturmo metu priešas buvo sėkmingai sunaikintas.

Parengė Mindaugas Mikulėnas

Policija ir šauliai visiems eismo dalyviams linki saugaus kelio

Vilkaviškio rajono gyventojai ir svečiai pėsčiųjų perėjose, ypač nereguliuojamose, šalia bendrojo lavinimo mokyklų pirmosiomis rugsėjo savaitėmis matė ne tik policijos pareigūnus, bet ir uniformuotus šaulius – policijos rėmėjus, saugančius moksleivių kelią į mokyklą ir iš jų.

Kaip ir kasmet Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Vilkaviškio rajono policijos pareigūnams talkino Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Vilkaviškio, Pilviškių ir Pajevonio kuopų šauliai. Jie dalyvavo tradicinėje saugaus eismo akcijoje „Saugiai į mokyklą – saugiai į namus“, kurios metu stengiantis apsaugoti vaikus nuo nelaimių kelyje sustiprinamas viešosios policijos patruliavimas magistraliniuose, krašto ir rajoniniuose keliuose, miestų gatvėse. Šauliai iki rugsėjo 16-tos dienos budėjo Vilkaviškyje, Pilviškiuose, Pajevonyje, Virbalyje, Kybartuose.

Pirmosiomis rugsėjo dienomis paprastai įvyksta daugiau eismo įvykių, kuriuose sužalojami vaikai, kadangi šie po vasaros atostogų labiau išsiblaškę. Mokslo metų pradžia – gera proga priminti jiems kelių eismo taisykles.

Vaikams, ypač pirmokams, itin svarbus tėvų elgesio kelyje pavyzdys. Policijos pareigūnai ir šauliai bendrauja su moki-

niais, keliaujančiais į mokyklą, dalina informacinius lankstinukus, domisi, ar per vasaros atostogas nepamiršo, jog savo saugumu privalo rūpintis kiekvienas iš mūsų. Tiek vairuotojai, tiek pėstieji nuolatos turi stengtis būti drausmingais, nepažeidinėti kelių eismo taisyklių bei būti tolerantiški, draugiški, mandagūs.

Šaulė Vilija Grybauskienė Marijampolės AVPK Vilkaviškio r. PK Viešosios policijos skyriaus Prevencijos poskyrio vyresnioji specialistė

Vyčio Kryžiaus vėliavos ceremonija – atgaivintos tradicijos seka

Vytauto Didžiojo karo muziejus Kaune palaiko unikalaus ceremoninio gyvavimo. Jo metu grupelė solidaus amžiaus vyrų Vytauto Didžiojo karo muziejaus karo invalidų tarnybos karių uniformomis lėtu žingsniu išžygiuoja pro muziejaus vartus prie fontano, nulipa aikštės laipteliais ir prie rožyno pasisukę

į dešinę nužygiuoja prie Nežinomo kario kapo paminklo. Ten iškilmingai išvynioja Vyčio Kryžiaus vėliavą ir pakelia ją ant stiebo.

Sovietmečiu toks ceremonialas buvo uždraustas, o daugelis sovietmečio sodelio paminklų sunaikinti. Tačiau vėliavos vėl iškilo 1991 m. rugsėjo 8-tą dieną. Tradiciją atgaivino Lietuvos Šaulių sąjungos Vytauto Didžiojo šaulių 2-oji rinktinė ir klubas „Aukuras“. Šiemet buvo minimas ceremoninio atgaivinimo 25-metis. Ta proga rugsėjo 8-tą dieną Vytauto Didžiojo karo muziejaus Didžiojoje salėje vyko renginys, kurio metu prisiminimais dalinosi tradicijos tesėjai, savo kūrinius atliko šaulys, nacionalinio Kauno dramos teatro aktorius Henrikas Savickas.

Informacija Vytauto Didžiojo karo muziejaus

Aleksote prisiminta Lenkijos tragedija

2016 m. rugsėjo 15 d. Aleksote apsilankė gausi kaimyninės Lenkijos valstybinė delegacija su misija padėti Lenkijos vėliavos spalvų gėlių vainiką ir uždegti žvakes prie ažuoliuko, kurį 2010 m. balandžio 17 d. Aleksoto bendruomenės centras pasodino VDU Botanikos sode, pagerbiant Lenkijos prezidentą Lechą Kaczyński su ponia ir kitus valstybės, bažnyčios ir kariuomenės vadovus, žuvusius prie Smolensko sudužus lėktuvui. Tąkart Aleksoto bendruomenė parodė atjautą ir supratimą atsitikus tokiai kaimyninės šalies tragedijai. Dar kartą nulenkti galvas atvyko Lenkijos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje Jarosławas Czubiński, Lenkijos Respublikos ministras Janas Parisas, buvęs užsienio reikalų ministras Paweł Kowalski, Lenkijos instituto Vilniuje direktorius Marcinas Łapczyński, knygos „Prezydent Lech Kaczyński 2005–2010“ autorius Sławomiras Cenckiewiczus. Pasimelsti už žuvusius atvyko popiežiškasis prelatas prof. Vytautas Steponas Vaičiūnas,

Aleksoto Šv. Kazimiero parapijos klebonas kanauninkas Valius Zubavičius, gausus būrelis Kauno kunigų seminarijos klierikų, Lietuvos šaulių sąjungos Vytauto Didžiojo 2-osios rinktinės vadas Židrunas Šadauskis, Aleksoto seniūnijos ir bendruomenės nariai. Kaip ir tada prieš 6 metus pagerbimo valandą liaudies dainas atliko Kauno vyrų choras „Perkūnas“, vadovaujamas Romaldo Misiukevičiaus. Lietuvos šaulių sąjungos Vytauto Didžiojo 2-osios rinktinės Aleksoto būrio šauliai atidavė pagarbą ir iššovė tris pagarbos salves. Lenkijos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvoje Jarosławas Czubiński pasakė išskirtinę padėką aleksotiškiams, kurie sunkią netekties valandą taip jautriai pagerbė žuvusius kaimyninėje šalyje. Prelatas Vytautas Vaičiūnas pasimeldė už žuvusius aviakatastrofoje ir lenkų kalba tarė užuojautos žodį. Kaimynių Lietuvos ir Lenkijos draugystės vardan visi iškilmingo renginio dalyviai nusifotografavo prie atminties ažuoliuko.

Karinės technikos ir ginkluotės atpažinimo kursas

Pastaraisiais metais susiklosčius įtemptai geopolitinei situacijai Lietuva ir NATO ėmėsi veiksmų stiprinti gynybinius pajėgumus. Ne išimtis ir Lietuvos šaulių sąjunga, kurios įstatyme yra aiškiai įvardyta viena iš funkcijų atlikti pagalbinės gynybos užduotis. Tuo tikslu 2016 m. buvo parengta ir kovo mėn. patvirtinta Karinės technikos ir ginkluotės atpažinimo kurso nr. 1 programa. Ji numato 15 val. trukmės intensyvių mokymą, po kurio visi dalyviai naudodamiesi atmintine jau gali identifikuoti daugiau kaip 100 Rusijos kariuomenės antžeminių pajėgų technikos pavyzdžių, įskaitant sunkiąją puolamąją ginkluotę, taip pat žvalgybinę, ryšių ir valdymo techniką, priešlėktuvinės ir

prieštankinės gynybos bei savaeigės ir salvinės ugnies artilerijos ginkluotę. Taip pat yra supažindinama su naktinio stebėjimo ir termovizorinės įrangos galimybėmis.

Šiais metais įvyko keturi kursai, kuriuos baigė daugiau kaip šimtas Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vyrų ir moterų. Instruktoriais dirbuojasi atsargos kariai šauliai, kvalifikaciją šioje srityje įgavę tarnybos Lietuvos kariuomenėje metu, specialiuose kursuose Danijoje ir JAV bei prieš metus savo žinias atnaujinę Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokytojų centre.

Kursą baigusieji šauliai turi galimybę palaikyti įgūdžius realiu laiku spręsdami parengtus testus, atsiunčiamus internetu. Dar šiais metais numatyta suorganizuoti ir pirmąsias galimo priešininko technikos atpažinimo varžybas. 2017 m. šauliams ketinama pasiūlyti tobulintis ir tęstiniuose kursuose nr. 2 ir nr. 3, kuriuose bus toliau studijuojama ne tik galimo priešininko technika ir ginkluotė, bet ir NATO sąjungininkų įranga.

Parengė ats. mjr. Albertas Daugirdas

Mokėsi partizaninio karo ir medicinos pagrindų

Rugsėjo 24 d. LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės šauliai dalyvavo tradicinėse ketvirčio pratybose. Mokymai vyko netoli Viešvilės (Jurbarko r.) esančioje LDK Kęstučio mechanizuotoje bataliono šaudykloje.

Nors paprastai šios pratybos skirtos lavinti šaudymo įgūdžius, šį kartą šauliai turėjo galimybę išmokti kur kas daugiau dalykų. Rinktinės štabo mokomasis skyrius „Juodas vilkas“ pratybų dalyviams pademonstravo, kaip tikrinami automobiliai, kaip elgiamasi, kai vairuotojas ar keleiviai priešinasi apžiūrai, kaip sulaukiami teisėtų reikalavimų nevykdantys asmenys.

Šauliai taip pat turėjo galimybę susipažinti su medicinos pagrindais. Į pratybas atvykę Lietuvos paramedikų asociacijos atstovai mokė suteikti ne tik pirmąją pagalbą, bet ir tvarstyti mūšio lauke patirtus sužalojimus.

Įdomiu užsiėmimu šauliams tapo ir kariuomenės atstovų apsilankymas. Kariai priminė pokario partizanų kovas ir pasakojo apie pagrindinę kovą, jos principus ir galimybes pakenkti gausiam būriui priešų.

Kitos panašios pratybos vyks gruodžio pradžioje.

Studentų korporacijos: nuo *nationes* iki *corps*

Rokas Jašinskas | Nuotraukos iš Sajos archyvo

„Pirmosios korporacijos JAV ėmė kurtis veikiamos Europoje egzistavusių studentų organizacijų. Siekdamos slaptumo jos vadinosi keliomis graikiškomis raidėmis. Pirmoji iš jų buvo „Phi Beta Kappa“ (ΦΒΚ).“

Šaulių susibūrimuose ir įvairių švenčių metu vis dažniau šmėkšteli ne kiekvienam matytos ar pažįstamos studentiškos kepurėlės. Nejprasta, kad jos dėvimos be uniformos ir tik prie oficialios aprangos. Dažnam šauliui tenka laužyti galvą, ką visa tai reiškia. Negana to, kepurėtas atsako, kad jis priklauso Šaulių studentų korporacijai „Saja“. Ir jei aktyvesnis šaulys žino, kas ta „Saja“, tikrai ne kiekvienas žino, kas yra korporacija ar kuo ji skiriasi nuo įprastos organizacijos. Tuomet ir atsiranda nesusipratimai. Terminas korporacija turi labai seną istoriją, tad norint geriau suprasti, ką veikia Lietuvos šaulių studentų korporacija „Saja“ pirmiausia derėtų išsiaiškinti, kaip tos korporacijos kūrėsi pasaulyje – kokia jų istorija.

Šiandien korporacijų tipų yra labai daug – jos išplitusios visame pasaulyje. Visgi, svarbiausia išskirti tris pagrindines korporantvizmo tradicijas: germaniškąją, romaniškąją ir anglosaksiškąją. Lietuvoje veikiančios korporacijos priklauso germaniškajai tradicijai, todėl pastarajai daugiau dėmesio ir skirsime, tačiau nepamiršime trumpai apžvelgti ir jos sesių.

Moderniųjų korporacijų ištakas Europoje galima atsekti jau nuo XIV a. Tuo metu universitetuose kūrėsi studentų organizacijos, vadinamos *nationes*. Šiose organizacijose telkėsi studentai pagal gimtąją šalį arba teritoriją – žemę, iš kurios atvyko. Žinoma, kad to meto Europoje į universitetus mokytis suvažiuodavo studentai iš tolimiausių kraštų ir, skirtingai nei dabar, jų kelionė neapsiribodavo keliomis valandomis autobusu. Būtent *nationes* kai kuriuose universitetuose buvo atsakingos už studentų švietimą ir egzaminavimą. Visgi pirminis šių organizacijų tikslas buvo padėti apsiginti, o vėliau prisitaikyti svetimšaliams studentams naujoje aplinkoje.

Universitetų savarankiškumui mažėjant, juose ėmė kurtis naujo pobūdžio studentų organizacijos – kraštiečių draugijos (*Landsmannschaften*). Jos buvo kur kas savarankiškesnės ir taip glaudžiai nesusietos su universiteto struktūromis, skirtingai nei ankščiau pristatytos *nationes*. Būtent dėl to nepriklausomumo, dažnu atveju jų veikla buvo draudžiama. Reikia pabrėžti, kad prie moderniojo korporantvizmo vystymosi prisidėjo ir XVIII a. pradėję kurtis studentų ordinai (*Studentenorden*). Pastarieji įkvėpimo sėmėsi iš tokių slaptų organizacijų kaip masonų ložės. Būtent studentų ordinai įvedė keletą naujų tradicijų: griežtas vidines elgesio taisykles, priesaiką, cirkelį ir viso gyvenimo narystę.

Šiuolaikinės Vokietijos brolijos (*fraternity*) ėmė kurtis dar XVIII a. pab. Seniausia vis dar veikianti brolija buvo įkurta dar 1789 m. Visgi šiandieninės Vokietijos brolijos gali būti suskirstytos į tris grupes. Pirmoji yra *Burschenschaften*, kurios pradėjo kurtis dar XIX a., kai vokiškai kalbantis pasaulis buvo suskilęs į daugybę mažų valstybių. *Burschenschaften* nariai pasisakė už vieningos ir stiprios Vokietijos sukūrimą. Pačioje pradžioje jos veikė nelegaliai ir dažnai būdavo radikalų pažiūrų. Šalia jų veikė ir katalikų studentų asociacijos. Šiuo metu jos veikia atsisakiusios labai daug

iki tol gyvavusių tradicijų, pavyzdžiui, nustota fechtuotis. Įdomu tai, kad visos senosios korporacijos užsiimdavo fechtavimusi ir būtent špaga buvo išskirtinis korporanto atributas. Iki šių dienų išliko kepuraitės ir spalvotų juostelių dėvėjimo paprotys. Korporacijos kūrėsi ir religinio pasipriešinimo paskatų vedamos, pavyzdžiui, tuomet katalikų studentai ėmė jausti protestantizmo grėsmę. Dalis tokių korporacijų Vokietijoje veikia iki šiol.

Be minėtų korporacijų rūšių yra dar viena – *corps*. Šios korporacijos sujungė kraštiečių draugijų ir studentų

ordinų veiklos bruožus, tad išlaikė lotyniškus pavadinimus ir iškėlė aukštus moralės reikalavimus. Išskirtinis bruožas, kad jų nariais gali tapti bet kas – nėra žiūrima į socialinę ar turtinę kilmę. *Corps* XIX a. pradėjo kurtis, nes studentų tarpe pastebėjo ryškų moralinį nuosmukį.

„Įdomu tai, kad visos senosios korporacijos užsiimdavo fechtavimusi ir būtent špaga buvo išskirtinis korporanto atributas.“

Būtent todėl korporantus vienija kelios pagrindinės vertybės: akademiškumas, pagarba vyresniesiems, pagalba jaunesniesiems, kilnumas, garbingumas, patriotizmas ir paklusnumas taisyklėms bei tradicijoms. Be viso to, *corps* nariai praktikuoja dar iš viduramžių paveldėtą kovos būdą *mensur*. Nors tai yra fechtavimosi sportas, tačiau nuo olimpinio standartų jis skiriasi tuo, kad kovotojai vienas prieš kitą stovi nedideliu atstumu (nuo to ir kilo *mensur* pavadinimas) ir kovoja su išgaląstais kardais.

Kaip buvo minėta, nuo fechtavimosi tradicijos išliko spalvotos korporantų juostelės, rišamos per petį. Kažkada jos turėjo praktinę paskirtį – prilaikė špagą.

Korporantai saugodavo savo garbę, todėl vos kažkam ją suteršus, iškart kviesdavo kautis į dvikovą. Šių dvikovų pasekmės aiškiai matyti, kadangi dažnai lieka randai ant veido. Seniau dvikovų metu šalia visada budėdavo daktaras, kuris iš karto siūdavo atsiėmusias žaizdas. Randai korporantams simbolizuoja ištvermę ir stiprybę, sakoma, kad iš čia ir kilo posakis „Randas vyrą puošia“. Senuosius *corps* narius galima lengvai atskirti pagal randuotus veidus.

Visgi šiandien *corps* nariai sudaro mažą Vokietijos universitetų studentijos dalį, tačiau jų alumni užima labai aukštas socialines vietas. Dažnai jie yra įmonių, įstaigų direktoriai, akademinio pasaulio pirmieji asmenys, kitų prestižinių profesijų atstovai. Tad *corps* tikslas yra suvienyti protiškai pajėgiausią akademinės bendruomenės dalį, turinčią bendras vertybes, pomėgius, kad visi kartu dirbtų valstybės naudai.

Jeigu germaniškoji tradicija lietuviui dar gali būti girdėta, tai tikėtina, kad romaniškoji bus tikra egzotika. Jos veikia Prancūzijoje ir Ispanijoje. Prancūzijoje jos vadinamos labai įvairiai: *Corpo*, *Amicale* ir t. t. Jų nėra labai daug, tačiau tokios draugijos yra labai gausios, o pagrindinis tikslas yra ginti studentų teises universitetuose. Todėl jų veikla labai primena kitas akademines organizacijas: dalyvauja kasmetiniuose studentų suvažiavimuose, organizuoja šventes universitetuose ir miestuose. Pagrindinis draugijų atributas yra *faluche* – juoda beretė, papuošta įvairiais kaspais ir pasižymėjimo ženklais. Na, o ispanų studentų korporantiškos draugijos vadinamos *tunomis*. Jos pradėjo kurtis dar XIII a., kai neturtingi studentai burdavosi į grupes norėdami lengviau išsiversti. Jų skiriamasis bruožas buvo ilgi apsiaustai ir juostos, kurios dėvimos kaip plačios apykaklės. Įdomu tai,

kad būtent *tunos* yra ispaniškų serenadų populiarintojai, mat norėdami užsidirbti pinigų anksčiau muzikavo gatvėse, taip išpopuliarino ne tik serenadas, bet ir visą gatvės muzikos kultūrą.

Trumpai aptarus Europoje vyraujančias korporacijas, reikia paminėti, kad jų yra ir užjūryje. Ten jos laikosi vadinamosios anglosaksiškos tradicijos.

„Iki šių dienų išliko kepuraitės ir spalvotų juostelių dėvėjimo paprotys. Korporacijos kūrėsi ir religinio pasipriešinimo paskatų vedamos, pavyzdžiui, tuomet katalikų studentai ėmė jausti protestantizmo grėsmę.“

Pirmosios korporacijos JAV ėmė kurtis veikiamos Europoje egzistavusių studentų organizacijų. Siekdamas slaptumo jos vadinosi keliomis graikiškomis raidėmis. Pirmoji iš jų buvo „*Phi Beta Kappa*“ (ΦΒΚ). Ji buvo įkurta 1776 m. JAV sostinės Vašingtono koledže ir šiuo metu turi daugiau nei 500 000 narių. Anglosaksiškos korporacijos yra vadinamos seserijomis arba brolijomis. Jos yra linkusios plėstis į kitas pasaulio valstybes, taip tapdamos tarptautinėmis. Kiekviena korporacija turi savo namus, šūkį, slaptumo priesaiką, ženklą, devizą, įstojimo sąlygas ir net tam tikrą rankos paspaudimą, kartais ir gėlę.

Tad apžvelgus labai platų pasaulio studentų organizacijų ratą, nesunkiai galime pastebėti, kad artimiausios Lietuvai yra vokiškosios *corps*. Lietuviškosios korporacijos vadovaujasi tais pačiais moralės dėsniais ir pagarbos kodeksu. Galbūt santykių aiškinimasis fechtavimusi ir nėra taip stipriai įsišaknijęs, tačiau tai netrukdo vienyti studentus pagal bendrus interesus ir tokiu būdu dirbti savo Tėvynės labui.

Generolą Leoną Radus-Zenkavičių prisimenant

Parengė **Dovilė Rusteikienė** | Nuotraukos iš asmeninio **Onutės Narbutaitės** ir **LŠS** archyvo

Ryšų pėdsaką Lietuvos kariuomenės istorijoje palikęs generolas iki šiol yra nepelnytai primirštas, nėra žinomas platesnėje visuomenėje ir, nepaisant retų išimčių, tik šiandien po truputį grįžta į karo istorikų dėmesio lauką. Tačiau ryškios asmenybės negali būti pamirštos ilgam, visgi ateina metas, kai jų didingi siekiai ir prasmingi darbai yra prisimenami ir primenami ateities kartoms iš naujo. Svarbiu „atsigręžimu“ į generolo Leono Radus-Zenkavičiaus asmenybę galima laikyti jo amžinosios poilsio vietos sutvarkymą ir pagerbimą.

Kauno Vytauto didžiojo šaulių rinktinės jaunieji šauliai aplankė ir aptvarkė senąją kapą, kurį, tiesa, ne taip paprasta buvo rasti tarp kitų, daug didingesnių antkapių Kauno Panemunės kapinėse. „Ilgą laiką ten stovėjo senas medinis kryžius, gal pastatytas palaidojus generolą, bet greičiausiai jį pastatė mano bobutė, generolo dukra Olga Litvinienė (Radus-Zenkavičaitė), kai grįžusi iš Sibiro 1958 m. ten buvo palaidota generolo žmona Kotryna Radus-Zenkavičienė. Tas kryžius jau prieš keletą metų nupuvo ir liko tik maža akmeninė lentelė su užrašu, kurią, dar stovint kryžiui, padarė mano brolis Vytautas Kazimieras Narbutas, nes senasis užrašas buvo visai nusitrynęs.“ – pasakojo kompozitorė Ona Narbutaitė, generolo Leono Radus-Zenkavičiaus proanūkė. Kitas svarbus žingsnis prisimenant generolo asmenybę ir su ja susijusią Lietuvos kariuomenės istorijos dalį yra balandžio 29 d. surengtas minėjimas Karo muziejuje prie kurio prisidėjo ir šauliai.

Naujasis antkapis

„Pastaraisiais metais kapo vaizdas buvo labai liūdnas ir nereprezentatyvus, juo lab kad kaimynai Nepriklausomybės pradžioje savavališkai prasiplėtė to

kapo sąskaita, tad jis buvo tiesiog nepastebimas ir, nors nurodytas įeinant į kapines tarp kitų žymių žmonių kapų, sunkiai surandamas. Noras sutvarkyti tą kapą kilo jau seniai, bet tik dabar pavyko tai realizuoti.“ – kalbėjo Onutė Narbutaitė.

Naująjį antkapį parengė skulptorius Kęstutis Musteikis, baigęs M. K. Čiurlionio meno mokyklą ir Vilniaus dailės institutą (dabar Vilniaus dailės akademiją), nuo 1983 m. priklausantis Lietuvos dailininkų sąjungai. Jo kurtos skulptūros stovi Vilniuje, Klaipėdoje, Mažeikiuose, Alytuje, Utenoje, Osle, Salstraumene (Norvegija), Partilėje (Švedija), Hoesverdėje, Ratingene (Vokietija) ir kt. Taip pat jis yra sukūręs antkapius poetams Kaziiui Bradūnui, Justinui Marcinkevičiui, dailininkams Uogintams, Vytautui Valiui, dirigentui Jonui Aleksai, istorikui Vytautui Merkiui, „Amerikos balso“ bendradarbiui Romui Kasparui, Algirdui Patackui ir kt.

Iš biografijos

Generolas Leonas Radus-Zenkavičius (1874–1946) – Vyčio kryžiaus ir DLK Gedimino ordino kavalerius, vienas iš nedaugelio aukščiausią generolo laipsnį turinčių Lietuvos generolų, suvaidinęs neeilinį vaidmenį profesionaliai kuriant ir vystant Lietuvos kariuomenę. Jis yra pirmos Lietuvos Respublikos karinės doktrinos, kuria remiamasi iki šių dienų, autorius, Aukštųjų karininkų

kursų organizatorius, 1922–1928 m. šių kursų viršininkas, daugelio disciplinų dėstytojas, vadovėlių autorius, Karo mokslo draugijos įkūrėjas, ejęs generolo pareigas ypatingiesiems reikalams prie Krašto apsaugos ministerijos, buvęs Karo mokslo skyriaus viršininkas, Generalinio štabo viršininkas, Vyriausiojo štabo viršininkas, nuolatinis Karo tarybos narys, ne kartą su karinėmis ir diplomatinėmis misijomis deleguotas į užsienio šalis bei rūpinęsis jauna valstybei ir jos kariuomenei aktualiais klausimais.

Jis nuolatos pabrėžė aukštos kultūros, plataus išsilavinimo, moralinių ir dvasinių vertybių svarbą. Pats gen. Leonas Radus-Zenkavičius buvo labai įvairiapusių interesų ir gilaus išsilavinimo žmogus, laisvai kalbėjo daugeliu kalbų. Domėjosi menais, literatūra, puikiai išmanė pasaulio istoriją, rimtai ir sistemingai gilinosi į įvairius gamtos mokslus, nuo mineralogijos iki ornitologijos, užsisakinėjo iš užsienio mokslinius žurnalus, buvo sukaupęs didžiulę įvairiakalbę biblioteką. Matyt, be prigimtinių gabumų ir mokslininko polinkių, turėjo pavydėtiną dvasinę energiją, antra vertus, rasti laiko šalia labai intensyvaus tarnybinio gyvenimo kitoms jį dominuosioms sritims jam padėjo nuo vaikystės išugdytas disciplinuohtumas. Beje, šalia intelektualinių polinkių, buvo puikus jojikas, o išėjęs į atsargą, labai mėgo dirbti sode.

Po nesėkmingo bandymo 1944 m. su šeima pasitraukti į Vakarų generolas slapstėsi Aukštosios Panemunės sanatorijoje. Jo dvasinę stiprybę liudija keli sakiniai iš laiško, rašyto 1945 m. Vilniuje prisiglaudusioms žmonai, dukrai ir anūkei. Tuo metu jie buvo viską praradę besislapstantys bėgliai, nežinantys, kas jų laukia, kur, gyvi ar žuvę, yra kiti šeimos nariai – mylimas anūkas Leo ir jo tėvas, kavalerijos kapitonas Kazys Litvinas ir kt. Tame kontekste jis rašo: „Viliuosi, kad visi vėl susivienysim, tik reikia daug kantrybės. Juk mes išgyvename ypatingą pasaulinę katastrofą, ir tūkstančiai tūkstančių pateko į dar blogesnę padėtį negu mes. Turiu pasakyti, jog nuolat savo kelyje regiu sergstinčią Dievo ranką.“

„Tikiuosi, kad sutvarkyta generolo kapavietė gal šiek tiek pasitarnaus sugrąžinant asmenybės bei jos nuveiktų darbų atminimą bei skatins naujus Lietuvos karo istorija besidominčių žmonių tyrinėjimus ir atradimus.“

– Onutė Narbutaitė

Šaulių sąjungos kūrėjas ir jo pavardės problema

Mindaugas Nefas | Nuotraukos iš LŠS archyvo

Visuotinai pripažįstama, jog Lietuvos šaulių sąjungos (toliau – LŠS) ideologinį pagrindą formavo iškili XX a. pirmosios pusės asmenybė, iš kurių tarpo išsiskyrė Vladas Putvinskis. Bajoriškoje šeimoje gimęs ir augęs Vladas tapo ryškia asmenybe ne tik šaulių būryje, bet ir visoje Lietuvoje. Jis buvo ne tik pirmasis organizacijos viršininkas, vėliau Centro valdybos pirmininkas ir Garbės pirmininkas – jo asmenybė simbolizavo šaulio statuso reikšmę ir garbę. Ši plačiai visuomenei menkai žinoma asmenybė kūrė fenomenalią ideologiją (o gal filosofiją), kurią mėgino pritaikyti to meto Lietuvos visuomenei, steigdamas LŠS. Tačiau šis straipsnis ne apie tai. Mintis rašyti apie V. Putvinskio pavardę kilo iš racionalių, praktinių sumetimų. Pastebėta, kad leidžiant šaulių žurnalą „Trimitas“ ir talpinant informaciją internete įvairuoja Vlado pavardės rašymas. Taip pat kartais iškyla problema ir dėl to, kad V. Putvinskio gimimo data nurodoma skirtingai. Jis gimė 1873 m. spalio 6 d. Rygoje, kuri tuo metu priklausė Rusijos imperijai. Tuo metu ten galiojo Julijaus kalendorius, todėl senesniuose šaltiniuose randama, jog Vladas gimė rugsėjo 24 d., tačiau pagal įprastą Grigaliaus kalendorių jo gimimo data derėtų laikyti spalio 6 d.

Prieš nagrinėjant šio klausimo problemą, būtina pažymėti, jog pavardės rašymą lemia du svarbiausi faktoriai: egzistuojanti tradicija ir valstybinės kalbos reikalavimai. Vienaip ar kitaip svarbu, jog tai yra susitarimo reikalas. Pastaruoju metu naujausiuose moksliniuose LŠS istorijai skirtuose tyrimuose vartojama „Vlado Putvinskio“ forma, tuo tarpu dažnai publicistikoje aptinkama kita asmenvardžio forma – „Vladas Putvinskis-Pūtvys“. Iš tiesų šiandien egzistuoja net kelios pirmojo LŠS viršininko pavardės rašymo formos: „Pūtvys-Putvinskis“, „Putvinskis-Pūtvys“, „Putvinskis-Pūtvis“, „Putvinskis-Putvis“ ir pan. Tai byloja, jog mokslininkų bendruomenė neformaliai yra susitarusi dėl rašybos, o publicistai dažnai seka tradicija. Taigi būtina suvienodinti šaulių ideologo pavardės rašybą ir išvengti dviprasmybių.

Sumaišties dėl pavardės rašymo kilo jau po V. Putvinskio mirties (jis mirė 1929 m.

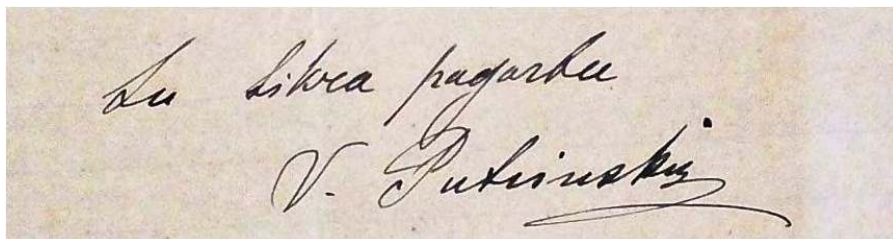
kovo 5 d.). XX a. 4-ajame dešimtmetyje Lietuvoje prasidėjo pavardžių „atlietuvinimo“ banga. 1933 m. LŠS iniciatyva buvo sušauktas kalbininkų ir kitų mokslininkų susirinkimas, kurio metu nuspręsta siekti, jog suslavintos ir kitaip išdarytos lietuviškos pavardės galėtų atgauti savo senąsias formas. Vlado Putvinskio pavardės forma buvo sudvigubinta dar 1933–1934 m., pirmą kartą išleidus jo rinktinių raštų II ir III tomus. Nepriklausomos Lietuvos gyvavimo pabaigoje (1938–1940 m.) šis „vajus“ buvo pasiekęs piką, nes šauliai ir visuomenė dažnai skatinti pasikeisti pavardes. Tam didelę įtaką padarė 1938 m. priimtas pavardžių įstatymas, kuris numatė, jog turi būti atkurtos suslavintos, į užsienio kalbas išverstos arba kitaip pakeistos senosios (tikrosios) pavardžių formos. Tokiu būdu visi Putvinskiai oficialiai tapo Pūtviais, tačiau siekiant, jog nebūtų maišomasi, dažnai buvo nurodomos abi pavardės formos.

Atkurta Pūtvijų pavardė 1938 m. visur aktyviai naudojo Vlado Putvinskio sūnus Stasys (1935–1938 m. buvo LR Žemės ūkio ministru) ir dukra Emilija (buvo viena iš studentų šaulių korporacijos kūrėjų ir moterų šaulių organizatorių). Tuo tarpu žmona Emilija ir kiti vaikai senosios pavardės formos vartojimo aktyviau neperėmė ir toliau dažniau naudojo senąją. Tradicija rašyti dvigubą pavardę susiformavo jau išeivijoje, į kurią pasitraukę lietuviai dažnai turėdavo dvigubas pavardes. Pavyzdžiui, Marcinkevičius-Mantautas, Nagius-Nagevičius ir pan. Nors reikia pastebėti, jog JAV išleistoje „Lietuvių enciklopedijoje“ aprašant Vlado nuopelnus nurodyta forma „Putvinskis“.

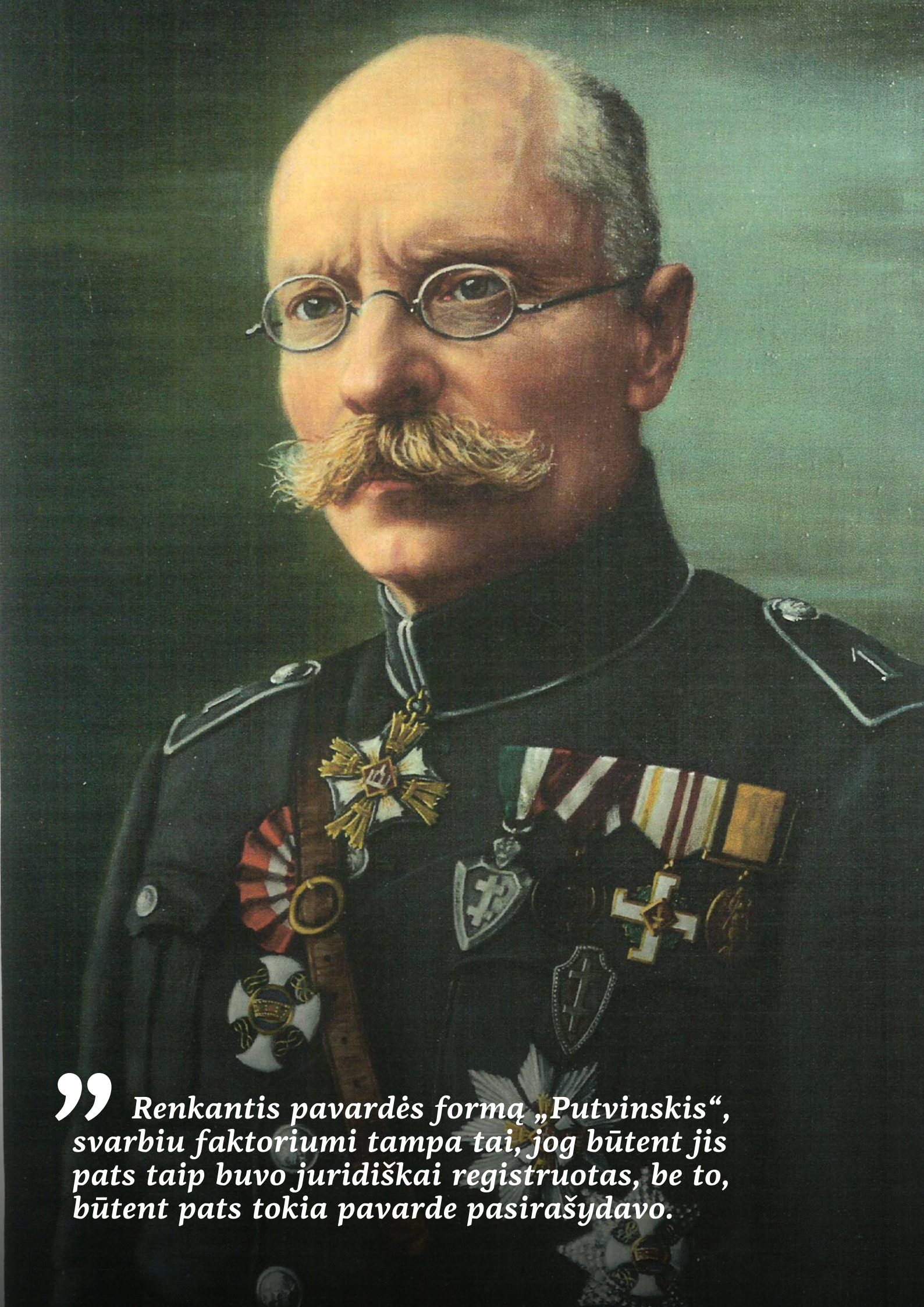
Renkantis pavardės formą „Putvinskis“, svarbiu faktoriumi tampa tai, jog būtent jis pats taip buvo juridškai registruotas, be to, būtent pats tokia pavarde pasirašydavo (kartais galima rasti mašinė-

le priedašą „Putvinskis“, bet tai reikėtų laikyti korektūros klaida). Žinoma, būtina pažymėti, jog Putvinskių giminė yra kildinama iš Pūtvės vietovės (ten buvo taip pat pavadintas piliakalnis), esančios netoli Šilalės ir Tauragės, todėl pavardės trumpesnė ir senesnė forma tikrai autentiška. Be to, amžininkų teigimu, pats Vladas kartais pagalvodavo apie pavardės keitimą, tačiau jokių realių žingsnių šiuo metu reikale jis nebuvo žengęs, todėl sunku tiksliai pasakyti, ar tikrai jis tokį norą turėjęs, ar tokie prisiminimai atsirado jau vėlesnių įvykių šviesoje.

Bene geriausiai diskusiją dėl pavardės rašymo yra apibendrinęs žymus tarpukario šaulys, teisininkas Rapolas Skipitis. 1961 m. išeivijoje išleistuose savo prisiminimuose jis teigia: „Rašau Putvinskis, o ne Putvis ar Putvys, nes: 1. Man nėra žinoma, kad jis būtų pasikeitęs savo pavardę iš Putvinskio į Putvį, 2. Putvinskio pavardė yra plačiai žinoma ir pagarbiai minima ir 3. Putvį vieni rašo Putvis, o kiti Putvys. Gi tokio žymaus žmogaus pavardė turėtų būti rašoma tik vienaip“. Vadinasi siūloma vartoti formą „Vladas Putvinskis“ atkuriant istorinę tradiciją asmenį vadinti taip, kaip jis pats save vadino, ir siekiant išvengti klaidų, daromų rašant dvigubą pavardės formą. Tai jokia būdu nereikia, kad reikia naikinti knygas ar straipsnius, kuriuose pavartota kita šios pavardės forma. Tai reiškia, jog ateityje tikslumo vardan galėtume naudoti vieną formą. Žinoma, tokia pozicija yra diskusinė, todėl verta išgirsti ir argumentuotą kitokią nuomonę. Oponuojantys man gali sakyti, jog taip tik dar labiau giliname okupacijos metu sukurtas pavardžių formas. Iš dalies taip, tačiau nematau, jog mūsų galioje ir teisėje keisti žmonių, kurių jau nebėra gyvųjų tarpe pavardes ir / ar jų formas. Taigi laikymės istorinio nuoseklumo ir mūsų organizacijos ideologą vadinkime taip, kaip ir pats pasirašydavo: Vladas Putvinskis.

” Renkantis pavardės formą „Putvinskis“, svarbiu faktoriumi tampa tai, jog būtent jis pats taip buvo juridškai registruotas, be to, būtent pats tokia pavarde pasirašydavo.

Pistoletas – dalykas rimtas

Valdas Kilpys | Nuotraukos Valdo Kilpio

Praeitame „Trimito“ numeryje rašėme apie pasirinkimus, kurie laukia kiekvieno, kuris nusprendė įsigyti pusautomatį šautuvą. Šiame straipsnyje vėl kalbiname šaudybos specialistą Tomą apie pistoletus: kodėl verta rinktis vieną ar kitą modelį, į ką atkreipti dėmesį ir apskritai ar „trumpas“ ginklas mums reikalingas?

Šaulys nusprendžia pirkti pistoletą. Nuo ko pradėti? Pasirinkimas Lietuvos ginklų fonde tikrai nemažas...

Taip, pistoletų pasirinkimas tikrai didelis. Žinote, klausimas nelengvas. Svarbus kriterijus, ar „limpa prie rankos“, artima sielai. Realiai dėl ginklo resurso labai galvoti nereikėtų, nebent planuojate jį naudoti sportui. Bet ir tada šis tarnaus ilgai. Svarbus prioritetas yra patogumas. Bent aš į tai kreipiu didžiausią dėmesį. Nesiūlau atvežtų iš Malaizijos ir mažų, reikėtų tiesiog palaikyti rankoje, pajusti. Daug kur vyksta visokių šaudymų, tai nepatingėkite nuvažiuoti pakalbėti su žinovais, pažūrėti, su kuo „dirba“ jie. Daug informacijos internete, ypač JAV svetainėse. Tik reikia nepamiršti, kad jie pirmiausiai girs savo ginklus.

Kokius išvardintumėte penkis rimtus pistoletų gamintojus?

Populiarusis Glock, Heckler and Koch, Sig Sauer, XDM ir... dvejoju dėl Walther, nes jie kuris laikas nieko naujo nepasiūlo.

Koks kalibras?

9x19. Ypač jei ruošiesi šaudyti. Jei ruošiesi jį tik nešiotis arba šiaip laikyti, tada gali būti ir 45ACP ar dar koks. Mažesnių nei 9x19 nesiūlau. Tiesiog reikia normalaus, ne per brangaus „darbinio“ kalibro.

Dydis?

Vidutinis. Man asmeniškai patinka trumpesni. Tiesiog jie kažkiek patogesni. Imti ilgesnį vamzdį dėl to, kad geriau pataikysis nėra visai teisinga. Šaudo šaulys. Tai svarbiausia. Taikiklius dabar taip pat galima pasikeisti, patobulinti.

Fotografų tarpe egzistuoja dvi stovyklos: tie, kurie už Canon ir tie, kurie už Nikon. Tarp „pistoletininkų“ taip pat esama dviejų sunkiai sutaikomų stovyklų: tie, kuriems patinka Glock ir tie, kurie negali į juos žiūrėti. Kokiai stovyklai jūs priklausote?

Aš nesakau, kad visi Glock pistoletai yra prasti. Tiesiog jei lygintume su automobiliais, tai jie man primena Volkswageno „golfukus“. Juk negali visi žmonės važinėti tik „golfais“? Tarkim, prieš gerus 10 metų apie šiuos pistoletus niekas nežinojo. Visi šaudė su Beretta ir tai buvo geriausias ginklas. Dabar turime Glock kartą. Bet ji po truputį baigiasi. Sig Sauer išleido naujų modelių, Heckler and Koch yra mano silpnybė, tad pasaulis juda pirmyn.

Glock yra puikiai atidirbęs aksesuarų rinką. Visokių rūšių mygtukai, dėtuvės,

Springfield XDM 9 mm 3.8 Compact Black

Viena iš paplitusių M1911 modifikacijų

John Inglis and Co gamybos pistoletas High Power. Vienas iš 150 000, kurie buvo pagaminti per Antrąjį pasaulinį karą ir turėjo reguliuojamus taikiklius

Sig Sauer Pro SP2009

taikikliai ir taip toliau – visko gali papildomai nusipirkti. Tai yra privalumas.

Dar yra rusiškojo „Makarovo“ mylėtojai...

Gal duokim jam pailsėti, išleiskime į pensiją. Jei nori turėti – turėk, bet tai ne tas ginklas, kuris sutvertas dažnam ir kokybiškam šaudymui. Maža dėtuvės talpa, sunkus. „Darbui“ jis netinka.

Ką manai apie mažo kalibro (22LR) pistoletus? Gal verta pradėti nuo jų mokytis šaudybos?

Nelabai sutinku. Kai kalbame apie pusautomatius šautuvus – tada taip, bet pistoletų atveju tai netinka. Tiesiog šaudant pistoletu visas veiksmas pagrįstas pistoleto atatranka. Tai žinant gal geriau pirkti airsoft pistoletą – bus dar pigiau bei saugiau ir rezultatas bus toks pat. Net šaudykla nebūtina, pakaks salės, kur paskui tik šratukus sušluoti reikės. Anksčiau darėme rimtas varžybas su airsoft ginklais. Su judėjimu, kitais veiksmais. Tad susipažinti su ginklo valdymo kultūra, judėjimu naudodamas šio tipo ginklus gali be jokių problemų. Truks tik vieno – realios atatrankos.

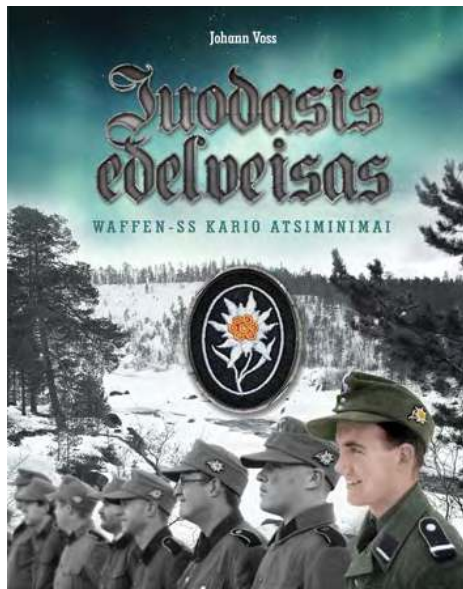
Lietuvoje, kaip ir visame pasaulyje, gajos dvi nuomonės dėl ginklų (pistoletų ypač): vieni sako, kad juos reikia laikyti kuo toliau nuo paprastų žmonių, o kiti tvirtina, kad kuo daugiau bus ginkluotų žmonių, tuo saugesni jausimės. Ką pats manai?

Nemanau, kad kiekvienam reikalingas pistoletas, tačiau mūsų valstybės istorija parodė, kad to didžiojo banditizmo pabaiga sutapo su laiku, kai žmonėms buvo leista įsigyti pistoletus. Turbūt kai kas dar prisimena „Svainijos“ istoriją... Su nelegaliais ginklais geriausiai kovoti turint legalius.

Juodasis edelveisas

Johannas Vossas Antrojo pasaulinio karo metais tarnavo 6-osios SS kalnų jėgerių divizijos „Nord“ 11-ajame pulke „Reinhard Heydrich“. Knygoje „Juodasis edelveisas. Waffen-SS kario atsiminimai“, parašytoje Jungtinių Amerikos Valstijų kariuomenės nelaisvėje 1945–1946 m., autorius pasakoja apie tarnybą Waffen-SS gretose, į kurias įstojo 1943 m. pradžioje, būdamas septyniolikos, aprašo kovas su sovietais Karelijoje ir Suomijoje, su amerikiečiais – Vogėzuose, Mozelio bei Saro srityje.

Karo belaisvių stovykloje J. Vossas kurį laiką dirbo vieno JAV kariuomenės generalinės karo prokuratūros karininko raštininku ir turėjo priėjimą prie gausybės dokumentų apie holokaustą. Vis daugiau sužinodamas apie Waffen-SS narių dalyvavimą vykdant siaubingus nusikaltimus, autorius nusprendė giliai pažvelgti į savo sielą ir kritiškai persijoti kertinius ligtolinio gyvenimo įsitikinimus.

Johannas Vossas. Juodasis edelveisas. Waffen-SS kario atsiminimai. Vertė Gediminas Sadauskas. Vilnius: Briedis, 2016. 296 p.

Oro uostas

Leidykla „Briedis“ pristato naujieną – karo korespondento ir fotografo Sergejaus Loiko knygą „Oro uostas“.

„Oro uostas“ – tikrais faktais grindžiamas romanas apie Ukrainos karių kovas su prorusiškais separatistais bei Rusijos karinėmis pajėgomis per 242 dienų trukusią Donecko oro uosto apgultį. S. Loiko buvo vienintelis užsienio žurnalistas ir fotografas, kuriam tada pavyko patekti į sugriautą oro uostą ir keletą dienų gyventi drauge su narsiais jo gynėjais.

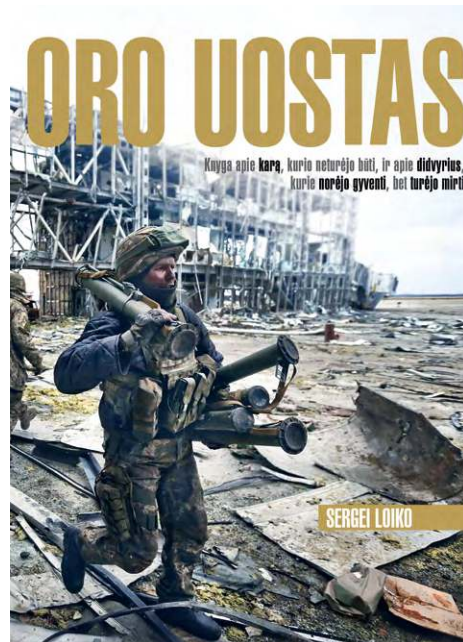
Romano veiksmas prasideda Oro uoste – Donecko oro uosto prototipe, kur maža ukrainiečių įgula dieną ir naktį atremia gyvąją jėgą bei techniką daugelį kartų pranašesnio priešo atakas.

Oro uoste yra ir amerikiečių fotografas, kuris išgyvena šį karą kaip savo paties dramą. Jo akimis skaitytojas mato tai, ką objektyvūs istorikai vadiną Rusijos ir Ukrainos karu. Romanas iliustruotas autoriaus darytomis nuotraukomis, atskleidžiančiomis ginkluoto konflikto realybę.

„Sergejaus Loiko knyga neabejotinai yra vienas iš pastarųjų metų svarbiausių literatūros įvykių, nes jos aktualumas, gilus humanizmas ir literatūrinė tiesa, derinama su dokumentiniu, fotografiniu tikslumu, mums visiems primena: „Žmonės, būkite budrūs! Blogis – greta jūsų. Jis nesnaudžia ir per artimiausias dienas gali taikų gyvenimą paversti siaubingu karu, o klestinčius miestus – rūkstančiais griuvėsiais. Ir sustabdyti jį galima tik pačia didžiausia kaina – didvyrių mirtimi...“ – rašo lenkų poetas ir vertėjas Vladimiras Štokmanas.

Sergejus Loiko – „Los Angeles Times“ korespondentas ir fotografas, specialiai siunčiamas dirbti ten, kur vyksta karai ir ginkluoti konfliktai. Per tą laiką jis parašė daugiau kaip tūkstantį straipsnių ir paskelbė daugiau kaip 600 nuotraukų. Jo straipsniai, nuotraukos – iš ginkluotų konfliktų, revoliucijų bei karų Kalnų Karabache, Rumunijoje, Tadžikistane, Čečėnijoje, Gruzijoje, Afganistane, Irake – buvo perspausdinami šimtuose laikraščių ir žurnalų visame pasaulyje. 2004 m. jis parašė dokumentinę knygą „Šokas ir drebulys. Karas Irake“.

Ukrainos revoliuciją ir vėliau prasidėjusį karą S. Loiko fotografavo bei apie tai rašė nuo pirmosios dienos – 2013 m. lapkričio 30-osios iki 2015 m. vasario. 2015 m. už darbą Ukrainoje vykstančiame kare S. Loiko pelnė vieną svarbiausių JAV žurnalistikos premijų „Overseas Press Club Bob Considine Award“.

Sergei Loiko. Oro uostas. Iš rusų kalbos vertė Vytautas Leščinskas. Vilnius: Briedis, 2016. 360 p.: iliustr.

ŽINIOS TRUMPAI

PRIIMTI EITI PAREIGAS:

LŠS vado 2016-09-30 įsakymu Nr. 255P LINAS BARZDA priimtas į LŠS Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės vyr. mokymo specialisto (koviniam rengimui) pareigas nuo 2016-10-03.

LŠS vado 2016-09-09 įsakymu Nr. 238P VALIUS VIRŠILA nuo 2016-09-10 paskirtas laikinai eiti LŠS Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės Skuodo 7-tos kuopos vado pareigas.

IŠ PAREIGŲ ATLEISTI:

LŠS vado 2016-08-16 įsakymu Nr. 222P ALGIMANTAS VAIKŠNYS nuo 2016-08-16 atleistas iš LŠS Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kaišiadorių šaulių kuopos vado pareigų.

LŠS vado 2016-08-31 įsakymu Nr. 228P GEDIMINAS TRAKIMAS nuo 2016-09-10 atleistas iš LŠS Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės ginklininko pareigų.

LŠS vado 2016-09-09 įsakymu Nr. 238P ROBERTAS ŠAKALYS nuo 2016-09-09 atleistas iš LŠS Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės Skuodo 7-tos kuopos vado pareigų.

LŠS vado 2016-10-03 įsakymu Nr. 260P ARŪNAS BUTKEVIČIUS nuo 2016-10-10 atleistas iš LŠS Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės vado pavaduotojo pareigų.

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS VADAS APDOVANOJO:

Lietuvos šaulių sąjungos vado padėka

kom. insp. JONĄ ŠAPARAUSKĮ – Utenos Vyriausiojo policijos komisariato apylinkės inspektorių grupės vyr. tyrėją;

RŪTĄ VALAVIČIŪTĘ – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Sostinės šaulių kuopos vado pavaduotoją;

AURELIJĄ JOČIENĘ – Utenos miškų urėdijos urėdę;

AUDRIŲ REMEIKĮ – Utenos rajono Vyžuonų seniūnijos seniūną;

BRONIŲ CICĖNĄ – Lietuvos žiemos sporto centro direktorių;

GENĮ KAULINĮ – Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Utenos 902 kuopos vadą;

REMIGIJŲ PERNARAVIČIŲ – Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Utenos 902 kuopos šaulį;

VIRGILIJŲ NAZAROVĄ – Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Utenos 902 kuopos šaulį;

PAVELĄ NIKITINĄ – Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Utenos 902 kuopos šaulį;

AINĘ TITENYTĘ – Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Utenos 902 kuopos šaulę;

PAULIŲ EIGĖLĮ – Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Utenos 902 kuopos šaulį;

IRENĄ EIGĖLIENĘ – Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Utenos 902 kuopos šaulę.

Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklą „Už nuopelnus šaulių sąjungai“ (III laipsnio)

vyr. srž. AUDRIŲ GAIDELĮ – LDK Gedimino štabo bataliono PRISM RIS būrio radijo ryšio grupės vadą, Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės Tauro šaulių kuopos šaulį.

Lietuvos šaulių sąjungos vado daiktine dovana

vyr. kom. VYTAUTĄ VAIŠKŪNĄ – Utenos Vyriausiojo policijos komisariato viršininką;

ALVYDĄ KATINĄ – Utenos rajono savivaldybės merą;

DONATĄ DROBNYTĘ – Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunąją šaulę;

NAGLĮ ČESNAVIČIŲ – Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunąjį šaulį;

OVIDIJŲ KUZMINĄ – Gen. Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūną.

UŽJAUČIAME

Mirus Joniškio kuopos šauliams Vincentui Rimšai ir Juozui Švendriui, reiškiame nuoširdžią užuojautą jų šeimos nariams ir artimiesiems.

Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios šaulių rinktinės vadas, Joniškio 6-osios kuopos vadovybė ir šauliai
~~~

Mirus Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės šaulį išeivijoje Stasiui Juodžiai, nuoširdžiai užjaučiame žmoną Elą.

Broliai ir sesės šauliai
~~~

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžią užuojautą reiškiame Apsaugos kuopos šaulei Dovilei Sekevičiūtei.

Rinktinės vadas, Apsaugos kuopos vadas ir šauliai
~~~

Užuojauta artimiesiems mirus Vladislavui Sokolovui ir Jonui Tylai, skaudžią netekties ir liūdesio valandą užjaučiame artimuosius.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno 202-osios šaulių kuopos vadas, valdyba ir šauliai
~~~

Skaudžią netekties ir liūdesio valandą, mirus Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės šauliui Jurui Požėlai, nuoširdžiai užjaučiame artimuosius, draugus ir bendražygius.

Broliai ir sesės šauliai

SVEIKINAME

Kuopos vado pavaduotoją Joną Rimantą KADŽĮ 80-ojo jubiliejaus proga. Linkime sveikatos, neblėstančios energijos, ilgų ir prasmingų gyvenimo metų, ištvermės šauliškoje veikloje.

Karaliaus Mindaugo šaulių 10 rinktinės Širvintų
10-osios kuopos šauliai

~~~~

Šaulį Zigmą GULBINĄ 60-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos ir dvasios stiprybės pasirinktame šauliškame kelyje.

Vakarų (jūros) šaulių 3-iosios rinktinės vadas,
Klaipėdos šaulių 2-osios kuopos vadas ir šauliai

~~~~

Šaulį Juozą TAMULIONĮ 90-ojo jubiliejaus proga. Linkime energijos, sveikatos ir plačios šypsenos.

Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-oji rinktinė

~~~~

Kuopos vado pavaduotoją Alfonsą KLIMĄ 80-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, neišsenkančios energijos pasirinktame šauliškame kelyje.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Raseinių
šaulių 207-osios kuopos vadas ir šauliai.

~~~~

Sveikiname šaulį Zenoną PILIUKAITĮ 85-ojo jubiliejaus proga. Linkime šauliškos energijos ir geros sveikatos tarnaujant Tėvynei Lietuvai ir šaulių sąjungai.

Kėdainių P. Lukšio 205-osios kuopos šauliai.

~~~~

Šaulį Joną Vytautą ČEBATORIŲ 80-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, ilgų gyvenimo metų ir energijos šauliškoje veikloje.

Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių
1-osios rinktinės vadas ir šauliai

APIE MUS RAŠO

skrastas.lt

„Prisimintas Šaulių sąjungos įkūrėjas“. Rašoma apie 143-įjį Šaulių sąjungos įkūrėjo gimimo metinių minėjimą Kelmės kapinėse.

„Baigėsi pirmasis pratybų etapas“. Rašoma apie pratybas „Saulės kirtis 2016“, kuriame dalyvauja šauliai.

delfi.lt

„Naujas iššūkis: ką daryti, kad jaunimas nenorėtų emigruoti?“ Straipsnis apie pilietiškumo ugdymą ir Šaulių sąjungos vaidmenį jame.

lrytas.lt

„Vaikams siūlomi būreliai: nuo gamtos pažinimo iki robotikos“. Straipsnyje svarstoma apie vaikų užimtumą, apie Šaulių sąjungos siūlomą veiklą vaikams.

udiena.lt

„Pasitikti rudenį aktyviai uteniškai neskubėjo“. Rašoma apie vykusį Plk. Prano Saladžiaus šaulių rinktinės organizuotą renginį „Sutikime rudenį aktyviai“.

rokiskiosirena.lt

„Jaunieji šauliai išsiaiškino, kas turi taikliausią akį“. Rugsėjo 29 d. į Pandėlio gimnazijos stadioną rinkosi jaunieji šauliai ir varžėsi vasaros biatlono, smiginio, šaudymo pneumatiniu, elektropneumatiniu ginklu „Airsoft“, pneumatiniu su optika ginklu varžybose, dalyvavo „kitoniškos“ virvės varžybose.

**Norite pasidalinti naujienomis,
sveikinimais ar geromis žiniomis?**

Parašykite mums!

redakcija@sauliusajunga.lt

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGA
KVIEČIA PRISIJUNGTI

**UŽDEKIME ŽVAKELĘ
ANT LAISVĖS KOVOTOJO KAPO**

Kaina 1,59 €

